

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 23^{ον} | ΑΘΗΝΑΙ 15-30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1909 | ΑΡΙΘΜΟΣ 966

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΠΡΟ ΗΜΕΡΩΝ κάτω από τον Ύμηττον εις την μικράν πευκοφυτευμένην κοιλάδα, όπου ιδρύεται το Φθισιατρείον Σχλήμαν, επανηγυρίζοντο τὰ ἐγκαίνια ἐνὸς μικροῦ γραφικοῦ ἐξωκλησίου, προωρισμένου διὰ τοὺς φθισικούς. Αυτόκινητα, ἀμάξια ἰδιωτικὰ μὲ λιβρέας, ἀμάξια κοινὰ εἶχαν παραταχθῆ ὀπίσω ἀπὸ τὸ γραφικὸν ἐκκλησάκι τὸ σκεπασμένον ἀπὸ μυρτιές ἐπάνω εἰς τὰς ὁποίας ἐκνμάτιζαν Ἑλληνικαὶ σημαῖαι. Ἐξω καὶ μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πλήθος πολὺ ἐπισήμων κυρίων καὶ κυριαὶ ἐκλεκταί. Καπέλλα ὑψηλὰ σκεπάζοντα ἀρχὰς τῆς πόλεως καὶ καπέλλα ἀνθροστόλιστα πλαισιώνοντα γυναικεία κεφάλια ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ κατορθώνουν νὰ συνδυάζουν τὴν πλέον κοσμικὴν ζωὴν μὲ τὴν πλέον ἀλτροῦστικὴν δρᾶσιν.

Ἡ Βασίλισσα, ἡ πριγκήπισσα Ἀλίκη, ὄλη ἀνοιξιάτικη δροσιά, ὁ πρίγκηψ Χριστόφορος, ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν προσέδιδαν εἰς τὴν ἐξοχικὴν ἑορτὴν ἐπισημότητα τὴν ὁποίαν συνεπλήρωναν Δήμαρχος καὶ Ὑπουργοί.

Οἱ φθισικοὶ, ἀφοῦ ἀνεκούφιζαν τὴν ὑγίαν των εἰς τὴν θαυμαστὴν αὐτὴν καὶ ζωογόνον ἀγκάλην τῆς φύσεως, μέσα εἰς τὸν μυρισμένον ἀέρα τῆς Σωτηρίας, ἐξησφάλιζαν τώρα καὶ τὴν ἠθικὴν των μὲ τὸ ἐκκλησάκι των ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ἤκούοντο λόγια θάρρους καὶ παρηγορίας καὶ ἐλπίδος.

Ὅταν ἡ λειτουργία ἐτελείωσε καὶ ὄλοι διηθύνημεν πρὸς τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἐτέθησαν ὑπὸ τῆς Βασιλίσσης τὰ θεμέλια τοῦ καθαρῶς λαϊκοῦ παραρτήματος, δὲν εἰξεύρω πῶς εὑρέθηκα ἔξαφνα μὲ τὴν φαντασίαν μέσα εἰς ἕνα ἄλλο λαϊκὸν ἄσυλον φθισικῶν.

Εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος τῆς πόλεως μέσα εἰς τὸ Δημοτικὸν νοσοκομεῖον ὑπάρχει τὸ περίπτερον αὐτό, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι πεταγμένοι σαρᾶντα πενήντα δυστυχεῖς ἐτοιμοθάνατοι, ρυπαροί, ρακενῶντοι, πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς χωρὶς κρεβάτια, καὶ περιμένουν τὸν θάνατον, ὁ ὁποῖος θὴ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ μαρτύριον τοιαύτης ζωῆς. Τί ἀέρα ἀναπνεύουν οἱ σκληρόβρωτοι πνεύμονες τῶν δυστυχῶν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τί ἀέρα μικροβίων τοῦ Κῶχ σκορπίζουν γύρω των εἰς ἀπόστασιν δέκα βημάτων, ὅπου ὑπάρχουν πυκνωμένα σπῖτια ὑγιῶν ἀνθρώπων, ἡμπορεῖ ὁ καθένας νὰ τὸ φαντασθῆ Ποῖον σύστημα ὑγιεινῆς ἐπέτρεψε τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν εἰς εἴκοσι βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον νοσηλεύονται ἑκατοντάδες ἀσθενεῖς ἀπὸ ἄλλα νοσήματα, ἔδαφος δηλαδὴ κατάλληλον δι' ἐμβολιασμὸν τοῦ μικροβίου τῆς φθίσεως, εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ τὸ φαντασθῶμεν. Ὅταν μάλιστα εἰς τὸ νοσοκομεῖον αὐτὸ ἐφαρμόζουν τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν των οἱ ἀνώτεροι τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου καθηγηταί, ὅταν ἀντικρῶ ἀκριβῶς ὑψώνεται μεγαλοπρεπὲς μὲ τὴν κλασικὴν ἀρχιτεκτονικὴν του αὐτὸ τὸ Πανεπιστήμιον, εἰς τὸ

όποιον οί ἴδιοι καθηγηταὶ διδάσκουν εἰς ἑκατοντάδας νέων τὴν ὑγιεινὴν καὶ τὰς προφυλακτικὰς μεθόδους καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν πασχόντων ἀπὸ τοῦς ὑγιεῖς, ἡ μολυσμένη ἐκείνη ἐστία γίνεται τὸ ζωντανὸν μαρτύριον τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ διοικητικῆς μας ἀσυνειδησίας.

Καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἐνῶ ὁ Μητροπολίτης ἔψαλλεν εὐχὰς καὶ ἡ Βασίλισσα μὲ τὸ σφυράκι της ἐκτυποῦσε τὴν ἀνεσκαμμένην γῆν, ἐγὼ ἐσύγκρινα τὴν κ. Σοφίαν Σχλήμαν, τὴν δημιουργὸν ὅλης αὐτῆς τῆς ὑγιεινῆς μερίμνης καὶ προβλεπτικότητος καὶ σωτηρίας τῶν φθισικῶν μὲ τὰς ἰατρικὰς μας ἐταιρείας καὶ τοὺς καθηγητὰς μας τῆς παθολογίας καὶ τοὺς δημάρχους καὶ δημοτικούς ἀρχοντάς μας καὶ τοὺς κατὰ καιροὺς ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν μας. Καὶ ἐσπεπτόμην: ὅλοι αὐτοὶ πληροῦνται γενναῖα καὶ ἔχουν τιμὰς καὶ δόξας καὶ φορολογοῦν τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος τοὺς μισθοδοτεῖ μὲ τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου του, καὶ ὁ ὁποῖος τοὺς παρέχει προϋπολογισμοὺς ἑκατομμυρίων διὰ νὰ ἔχη εἰς ἀντάλλαγμα μίαν σχετικὴν ἀσφάλειαν ζωῆς καὶ προστασίας. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ μαζῇ τὴν σκεφθὸν καὶ ὀδοῦντα χρόνια δὲν κατώρθωσαν νὰ σκεφθοῦν καὶ νὰ ἐννοήσουν ὅτι ἡ πρώτη καὶ στοιχειώδης ἀσφάλεια τῆς ζωῆς εἶναι ἡ ὑγεία, καὶ ὅτι ἡ φθίσις δεκατίζει τὸν Ἑλληνικὸν πληθυσμὸν ἀλύπητα, ἀκριβῶς διότι καιεῖς ἀπὸ ὅλους των δὲν ἔλαβε τὸν κόπον νὰ σκεφθῇ ὅτι ἔχει καθήκον νὰ τὸν προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν μάλιστα αὐτὴν.

Ἐνῶ μία γυναῖκα, ἡ ὁποία δὲν ἔχει καιένα ἀξίωμα ἀπὸ τὴν πολιτείαν καὶ καμμίαν ὑποχρέωσιν καὶ καμμίαν διαχείρισιν ἐθνικοῦ πλούτου καὶ καμμίαν μισθοδοσίαν, ἐσκέφθη νὰ ἀναλάβῃ μόνη τὸ γιγάντειον αὐτὸ ἔργον καὶ νὰ τὸ φέρῃ εἰς τόσῃν πρόοδον καὶ τελειότητα μὲ ἰδικὰ της κεφάλαια καὶ μικρὰς καὶ ἀσημάντους δωρεὰς διαφόρων πλουσίων, οἱ ὁποῖοι ἐννοοῦν ὅτι ὁ ἀλτρουϊσμός δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ὁ καρπὸς τῆς ἀνθρωπίνης καὶ κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης.

Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἐπίσημος πολιτεία καὶ ἡ ἐπισημοτέρα Ἑλληνικὴ ἐπιστήμη ἐννοεῖ ἀκόμη καὶ τώρα εἰς πλήρη εἰκοστὸν αἰῶνα τὴν ὑγιεινὴν ἐν γένει καὶ τὴν φιλανθρωπίαν κατὰ τὴν παλαιὰν μέθοδον, δηλαδὴ κατὰ τὸ π ε π ρ ω μ ε ν ο ν τῶν Τούρκων. Ἐνῶ αἱ γυναῖκες τὴν ἐννοοῦν ἐπιστημονικῶς καὶ πατριωτικῶς.

Εἶναι δὲ παρατηρημένον ὅτι ὅπου εἰς ἀλτρουϊστικὴν δρᾶσιν ἐπενέβησαν γυναῖκες, ἡ ἐπιστήμη ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὸ ἔργον των καὶ ἡ ὑπὲρ τῆς ὑγείας πρόνοια ἀπετέλεσε τὴν θεμελιώδη

ἀρχὴν ἢ ὁποία ἐκανόνισεν ἐν γένει τὴν δρᾶσίν των.

Ἐπισκεφθῆτε τὸ Ἐφηβεῖον καὶ τὰς γυναικείας φυλακάς. Ἰδέτε τὸ Πτωχομεῖον μετὰ τὴν μεταφορὰν του εἰς τὸ νέον ἴδρυμα καὶ τὴν γυναικείαν ἀποκλειστικῶς διοίκησίν του, καὶ ἐνθυμηθῆτε τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ τὴν φρικτὴν ζωὴν καὶ τὰς καταχρήσεις τοῦ παρελθόντος.

Ἡ Βασίλισσα μὲ ἐπιτροπὴν, ἣς προΐσταται ἡ κ. Ἐλμία Νάζου ἐκαθάρισε τοὺς σταύλους τοῦ Αὐγείου αὐτοῦ καὶ ἐξησφάλισε τὴν λειτουργίαν του ἄνετον μὲ τὸ κεφάλαιον τοῦ οἰκοπέδου τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κηφισσίας παλαιῦ κτιρίου. Σήμερον οἱ πραγματικῶς ἐγκαταλελειμμένοι καὶ γέροντες ἢ ἀνάπηροι πτωχοὶ ζοῦν ὡς ἄνθρωποι ὑπὸ ὄρους ὑγιεινῆς καὶ ἀνέσεως εὐεργετικῆς. Θὰ ἤμποροῦσε δὲ τὸ Πτωχομεῖον αὐτὸ νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν πόλιν ἀπὸ τὴν μάλιστα τῶν τυφλῶν καὶ ἀναπήρων ἐπαιτῶν, ἂν δῆμος καὶ κυβέρνησις ἐψήφισαν ἐτησίως ἓνα κονδύλι ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῶν πτωχῶν τοῦ δρόμου, τοὺς ὁποῖους ἡ Ἀστυνομία θὰ περισυνέλεγε καὶ θὰ ἐκλείων ἐκεῖ. Μόνον αἱ χιλιάδες δραχμαί, ποῦ διατίθενται κατ' ἔτος τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Πάσχα ἀπὸ τὸν Δῆμον καὶ ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην ἀναλογοῦσαι ἀνὰ δύο δρ. εἰς κάθε πτωχόν, θὰ ἦσαν ἀρκεταὶ νὰ ἐλαττώσῃν κατὰ τὸ ἡμισυ τὸν ἀριθμὸν τῆς περιπλανωμένης εἰς τοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν ἀθλιότητος. Ἀλλὰ δι' ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ σκεφθοῦν καὶ νὰ ἀποφασίσουν αἱ ἀρχαί, καὶ αἱ ἀρχαί δὲν χάνουν καιρὸν εἰς τὸν τόπον μας εἰς τοιαύτας σκέψεις.

Δὲν θέλω νὰ κλείσω τὴν μελέτην μου αὐτὴν χωρὶς νὰ σημειώσω μίαν ἐξαίρεσιν προΐσταμένης ἀρχῆς, καὶ χωρὶς νὰ ἀποδείξω πόσον δυνατὰ νὰ θαυματουργήσῃ ἡ Κυβερνητικὴ ἐπέμβασις διὰ τῆς ὑγιεινῆς εἰς τὴν δημοσίαν φιλανθρωπίαν. Δὲν θέλω νὰ τελειώσω τὰς γραμμάς αὐτὰς χωρὶς νὰ ἀναφέρω τὸ ὄνομα τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ν. Λεβίδου, ὁ ὁποῖος μὲ ἓνα κονδύλι εἴκοσι πέντε χιλιάδων δραχμῶν μετέβαλλε τὸ γνωστὸν πτωχὸν ἄθλιον καὶ ἐγκαταλελειμμένον εἰς τὴν τύχην του μαιευτήριον Ἀθηνῶν, εἰς ἓνα μαιευτήριον τέλειον πρώτης τάξεως ὑπὸ ἔποψιν καθαριότητος, εὐπρεπείας καὶ ὑγιεινῆς ἐπιστημονικῆς.

Ὁμολογῶ ὅτι ὅταν προσεκλήθην ἀπὸ τὸν φίλον μου καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Λούρον νὰ τὸ ἐπισκεφθῶ, δὲν ἐπερίμενα νὰ εὐρεθῶ εἰς ἓνα πρότυπον Εὐρωπαϊκοῦ μαιευτηρίου, ἐνταυτῷ δὲ καὶ κλινικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν πλὴν τῶν πτωχῶν γυναικῶν τοῦ λαοῦ καὶ κάθε κυρία καλῆς τάξεως εἰς ἴδιον ἐντελῶς τμήμα νὰ

ἤμπορῇ νὰ διέλθῃ τὸν μῆνα τῆς ἀπελευθερώσεώς της καὶ νὰ τύχῃ περιποιήσεως καὶ νοσηλείας τόσον ἀνέτου ὑγιεινῆς καὶ ἀντισηπτικῆς. Καὶ ἐνθυμήθην τὰ λόγια τῆς διαπρεποῦς ἐπιστήμονος κ. Ἀννης Κατσίγρα, τὰς πρώτας ἡμέρας ὅπου πρὸ πενταετίας εἶχεν ἀναλάβει τὴν διεύθυνσιν τοῦ μαιευτηρίου αὐτοῦ, ὅταν τῆς ἔλεγα ὅτι θὰ κατώρθωνε νὰ ἐπιφέρῃ κάποιαν βελτίωσιν εἰς τὴν τότε ἀθλίαν κατάστασιν.

Τὸ Μαιευτήριον δὲν θὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν προορισμὸν του, μὴ εἶπε, παρὰ τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πολιτεία ἀντὶ νὰ τὸ μεταχειρίζεται διὰ νὰ τοποθετῇ εἰς αὐτὸ στοιχεῖα ὀκνηρίας, ἀμαθείας καὶ ἀθλιότητος, ἀναλάβῃ νὰ τὸ ἀναθεμελιώσῃ ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τῶν βάσεων τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ὑγιεινῆς.

Ὁ κ. Λούρος εἶχε τὴν δύναμιν καὶ τὰ μέσα νὰ κατορθώσῃ τὸ θαῦμα αὐτὸ καὶ εἶναι βεβαίως ἄξιος θερμῶν συγχαρητηρίων διὰ τὸ εὐεργετικὸν κατόρθωμά του.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα, ἡ πριγκίπισσα Ἀλίκη, ὁ πρίγκιψ Χριστόφορος καὶ ἡ κ. Σχλήμαν.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

St James Hall, Δευτέρα 26 Ἀπριλίου.

Μία Σιλεσιανὴ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐδανείσθη τὸ καθρεπτάκι τῆς τσέπης της—ἐπειδὴ μόνον καθρέπτες λείπουν ἀπὸ τὸ μέγαρον τοῦ Συνεδρίου μας—μὴ εἶπεν: Δὲν εὐρίσκετε ὅτι εἶναι καταπληκτικὸν ὅ,τι βλέπομεν ἐδῶ.

Τὸ σκέπτομαι ἀπὸ τὸ πρῶτ, τῆς ἀπάντησα. Εἶμεθα τριακόσαιο δέκα ἑπτὰ ξένοι γυναῖκες, ἀντιπρόσωποι περίπου ὄλων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου καὶ μὴ φαίνεται σὰν νὰ εὐρισκόμεθα ὄλαι μας εἰς τὰ σπίτια μας.

Καὶ ὅμως ὄλαι ἐπεράσαμεν βουνὰ καὶ θαλάσσας, διὰ τὴν συγκέντρωσιν αὐτὴν καὶ ἐργαζόμεθα ὄλαι διὰ τὸν ἰδανικὸν σκοπὸν τῆς εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπότητος. Βεβαίως κάθε μία εἰς τὴν χώραν της ἀντιπροσωπεύει τὴν ἰδέαν αὐτὴν καὶ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἰδανικοῦ αὐτοῦ. Ἄλλ' ὅ,τι γίνεται ἐδῶ καὶ ὅπως γίνεται εἶναι ἐντελῶς ἄλλο πρᾶγμα. Γί διοργανώσις! τί μεθοδικότης ἐργασίας καὶ τί ἀντοχή! Μὴ ἔκαμαν τὴν τιμὴν νὰ μὲ ἐκλέξουν μέλος τῆς διοργανωτικῆς ἐπιτροπῆς. Σήμερον τὸ πρῶτ, ἔβαλα τὰ δυνατὰ μου διὰ νὰ εὐρεθῶ εἰς τὰς ὁκτώ μισοὺς εἰς τὴν θέσιν μου. Ὅλαι εἶχαν προηγηθῇ καὶ ἐργάζοντο ἤδη. Τέσσαρας συνεχεῖς ὥρας ἐξήτασαν μὲ ὑπομονὴν καὶ συνεζήτησαν λογικώτατα

κάθε μέσον ἐργασίας καὶ κάθε τρόπον, ὁ ὁποῖος θὰ συνετέλει εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ μας. Οὔτε λόγια περιττά, οὔτε συζητήσεις ἄσκοποι. Ἡ πλέον ταπεινὴ ἀπὸ ὅλας μας ἠκούετο μὲ εὐλάβειαν, ἀρκεῖ νὰ εἶχε μίαν ἰδέαν, νὰ ἔβλεπε μίαν γνάμην. Τὰ βίαια μέτρα ἀπεκρούσθησαν. Μία εἶχε τὴν πρωτότυπον ἰδέαν γενικῆς ἀπεργίας τῶν γυναικῶν. Ἀπὸ τὰ σπίτια, ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια, ἀπὸ τὰ σχολεῖα, ἀπὸ κάθε δημόσιον καὶ ἰδιωτικὸν κατάστημα. Ἡ ἰδέα ἀπερρίφθη, ὡς μὴ ἐφαρμόσιμος ἐπὶ τοῦ παρόντος. Εἶναι ζήτημα ποῦ πρέπει νὰ μελετηθῇ ἀπὸ ὅλα τὰ γυναικεῖα σωματεῖα τῆς Ἀγγλίας, εἶπεν ἡ πρόεδρος. Καὶ εἰς κριθῇ ἐφαρμόσιμος, νὰ ἐνεργηθῇ μὲ σοβαρότητα καὶ ἀξιοπρέπειαν.

Εἰς τὴν μίαν ὄλαι ἐπήγαμεν νὰ προγευματίσωμεν εἰς ἓνα ἐστιατόριον φυτοφάγων. Τὸ προγευμα μᾶς προσέφερε μία κυρία βουλευτῆς ἀπὸ τὴν Νέαν Ζηλανδίαν. Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Δανίδων δημοτικῶν συμβούλων μᾶς προσεκάλεσε δι' αὔριον. Τὸ βράδυ εἶναι ἐπίσημος ὑποδοχὴ εἰς τῆς λαίδης Aberdeen. Ἄλλὰ ὡς τὸ βράδυ ἔχομεν ἀκόμη ἐργασίαν ἐξ ὠρῶν. Καὶ μετὰ τὴν ὑποδοχὴν πάλιν ἐργασία τρίωρος. Καὶ ὄλα αὐτὰ θὰ ἐπαναληφθοῦν ὁκτώ κατὰ σειρὰν ἡμέρας.

Ἦθελα νὰ ἔβλεπα εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριῶν μας κανένα ἀπὸ τοὺς ἀντιφεμινιστάς, ποῦ ἰσχυρίζονται ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν εἰσέρουν νὰ ἐργασθοῦν συστηματικῶς, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀντέχουν εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἡ ἀκόμη κανένα ἀπὸ ἐκείνους ποῦ λέγουν ὅτι αἱ σοβαρὰ ἐργαζόμεναι γυναῖκες ἐξανδρίζονται. Θὰ τὸν ἤθελα εἰς τὰς

αιθούσας, εἰς τὰ γραφεῖα, εἰς τὰ σπίτια τῶν πρωταγωνιστριῶν ἐδῶ τοῦ ζητήματος. Παντοῦ ἀνθη, παντοῦ τριαντάφυλλα λευκά καὶ κόκκινα δεμένα μετὰ κοκκινῆς κορδέλλης. Τὸ κόκκινο καὶ τὸ λευκὸ εἶναι τὰ χρώματα τοῦ διεθνοῦς συνδέσμου τῶν γυναικῶν. Τὰ μακρὰ τραπέζια τῶν ξένων στολισμένα μετὰ μικρῆς σημαίας ὅλων τῶν ἐθνῶν καὶ ἔπειτα στρωμένα, σκεπασμένα μετὰ ἄνθη. Ρόδα, ἀνεμῶνες, νάρκισσοι Γράφω τὰ λόγια αὐτὰ εἰς ἕνα σαλονάκι, ὅλο στολισμένο μετὰ ὠραία φυτὰ, δεμένα μετὰ φλόγγους ἀπὸ ἄσπρες καὶ κόκκινες κορδέλλες καὶ μετὰ ἄνθη παντοῦ. Τὸ καλαμάρι μου τὸ τραπέζι μου εἶναι ὅλα ἀνθισμένα.

Ὅχι, βεβαίως ἡ γυναῖκα δὲν θὰ ἐξανδρισθῇ μετὰ τὸν φεμινισμόν. Ἡ νοικοκυροσύνη βασιλεύει ἐδῶ καὶ ἡ καλλιαισθησία καὶ ἡ χάρις. Τὸ χαρτὶ αὐτὸ ποῦ σὰς γράφω ἐσχεδιάσθη ἀπὸ γυναῖκας καλλιτέχνιδας καὶ ἡ πένα καὶ τὰ μολύβια μας βγαίνουν ἀπὸ τὰ συνειθισμένα. Ἡ ποικιλία τῶν σημαίων καὶ ἡ εὐγενῆς ἰδέα ποῦ ὑπαγόρευσε τὰ σχέδια τῶν καταπλήττει. Ὅγδοῦντα σημαῖαι, ὀλομέταξαι, κεντημένα μετὰ τὰ ἐμβλήματα κάθε ἰδέας καὶ κάθε ἐπισημότητος γυναικείας. Κάθε μία ἔχει τὴν σημασίαν της, ἀλλὰ ἀνήκουν εἰς γυναικεῖα σωματεῖα, ἀλλὰ εἰς πόλεις εὐνοούσας τὸ γυναικεῖον ζήτημα, ἀλλὰ εἰς γνωστὰς ἀρχὰς καὶ μεγάλους ἀνδρας ὑποστηρικτὰς τῆς ἰδέας.

Ἡ σημαία τῆς μεγάλης ἐφευρέτιδος τοῦ ραβδίου κ. Κυρίε, μετὰ τὴν λέξιν Ράδιον εἰς τὸ μέσον καὶ ἀκτῖνας κυτρίνας καὶ χρυσὰς ποῦ λάμπουν σὰν ἥλιος. Ἡ σημαία τῆς Jeanne d'Arc, λευκοκύανη μετὰ ἄνθη κρίνους καὶ μετὰ σπαθὶὰ διασταυρούμενα καὶ μετὰ ἐμβλημα τῆς γαλλικῆς «sans peur et sans reproche» τῶν Ἀγγλίδων νοικοκυρῶν μετὰ μίαν ἐστῖαν κεντητὴν καὶ γύρω τὰς λέξεις: The home ist the woman's.

Λοιπὸν ξεύρετε τί ἔκαμε σήμερον ὁ παλαιὸς καὶ νέος μαζὴ αὐτὸς γυναικεῖος κόσμος μέσα εἰς τὰ ἄνθη καὶ εἰς τῆς κεντητῆς σημαίας καὶ εἰς τῆς νταντέλης καὶ τὰ μεταξωτά. «Συνέταξε ἕνα κώδικα διεθνοῦς πολιτικῆς», τὸν ὅποιον θὰ δανείσωμεν εἰς τοὺς ἀνδρας, διότι ἂν καὶ πολιτεύονται πρὸ αἰῶνων, δὲν ἔχουν τοιοῦτον.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΙΣΜΕ

Μουσικὴ καὶ ποίησις διὰ τὸ αἶσθημα εἶνε ὅτι ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη διὰ τὸ φῶς ἡ πρώτη τὸ παρουσιάζει ζωηρόν, ἀνθόρμητον, ἄμεσον, ἡ δευτέρα δίδει μόνον μίαν ὠχρὴν του ἀντανάκλασιν.

ΚΑΛΑΪΠΡΟΗ ΑΔΑΜΙΑΔΟΥ

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ JEANNE D'ARC

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ τῆς κατατάξεως μεταξὺ τῶν ἀγίων τῆς Jeanne d'Arc, ἐτελέσθησαν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὴν Ρώμην μετὰ πολλὴν λαμπρότητα. Ἐξήντα ἑπτὰ Γάλλοι ἐπίσκοποι ἦλθαν εἰς τὴν Αἰωνίαν Πόλιν μαζὴ μετὰ τὰς τριάντα χιλιάδας τῶν προσκυνητῶν, οἱ ὅποιοι ἦλθαν ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, νὰ λάβουν μέρος εἰς τὰς εορτάς. Τὴν Κυριακὴν τὸ πρῶτ' ἔγινε ἡ πρώτη εορτὴ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθησαν καὶ ὅλοι οἱ προσκυνηταί. Πρὶν ἀπὸ τὴν λειτουργίαν ἀνεγνώσθη τὸ Παπικὸν θέσπισμα, διὰ τοῦ ὁποῦ ἐκηρύσσεται ἁγία, ἀπὸ τὸν δεσπότην τῆς Αἰυρίλιας Αἰδεσιμώτατον Touchet, μετὰ δὲ τὴν λειτουργίαν ἀπεκαλύφθη ἡ εἰκὼν τῆς Jeanne d'Arc, ἔργον θαυμασίου τοῦ Bernini, ἐνῶ ὅλοι οἱ κώδωνες τῆς ἐκκλησίας ἤχουσαν χαρμόσυνα.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Πάπας ἦλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ εὐλογήσῃ τὴν εἰκόνα. Ἡ τελετὴ ἔγινε μετὰ τὴν λαμπρότητα καὶ ἐπισημότητα, ὥστε θὰ μείνῃ ἀλησμόνητη. Τὴν ἐπομένην ἐδέχθη ὁ Πάπας εἰς ἀκρόασιν τοὺς προσκυνητάς. Καὶ τοὺς μὲν ἐπισήμους ἐδέχθη εἰς τὰ ἰδιαίτερα τὸν διαμερίσματα εἰς τὸ Βατικανόν εἰς δὲ τὰς ἑνδεκα μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου ἐδέχθη ὅλον τὸ πλῆθος τῶν προσκυνητῶν.

Αἱ τριήμεροι ἐπίσημοι εορταὶ ἤρχισαν τὴν δευτέραν τὸ ἀπόγευμα εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου τοῦ Γάλλου. Ἄγαλμα τῆς ἡρώιδος, ἔργον τοῦ γλύπτου Vernare, τοποθετημένον εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἁγίας Ἰωάννας de Valois καὶ διάφοροι εἰκόνες ἀφιερωμέναι εἰς τὴν δόξαν τῆς Jeanne d'Arc εἶχον τοποθετηθεῖ εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτήν, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τὰς τρεῖς λειτουργίας ἔλαβον μέρος οἱ ἐπισημότεροι καρδινάλιοι καὶ ἐπίσκοποι.

Μεταφέρομεν ἐδῶ μίαν ὠραίαν σελίδα τοῦ Λαμαρτίνου περὶ τῆς σήμερον καθιερωθείσης ἁγίας. Εἰς αὐτὴν χαρακτηρίζεται μετὰ πολλὴν ποιητικὴν ἀβρότητα τὸ θαῦμα τῆς, διὰ τοῦ ὁποῦ ἐσώθη ἡ Γαλλία.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΗΣ JEANNE D'ARC

Ἡ γυναῖκα κατωτέρα ἀπὸ τὰς αἰσθήσεις, εἶνε ἀνωτέρα κατὰ τὴν ψυχὴν. Οἱ Γαλάται τῆς ἀπέδιδον μίαν αἴσθησιν ἀκόμη, τὴν θεῖαν αἴσθησιν, καὶ εἶχαν δίκαιον. Ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς τὰς γυναικας δύο αἰσθήσεις ἀλγεινάς, ἀλλ' οὐρανιάς, αἱ ὁποῖαι τὰς διακρίνουν καὶ αἱ ὁποῖαι τὰς ἀ-

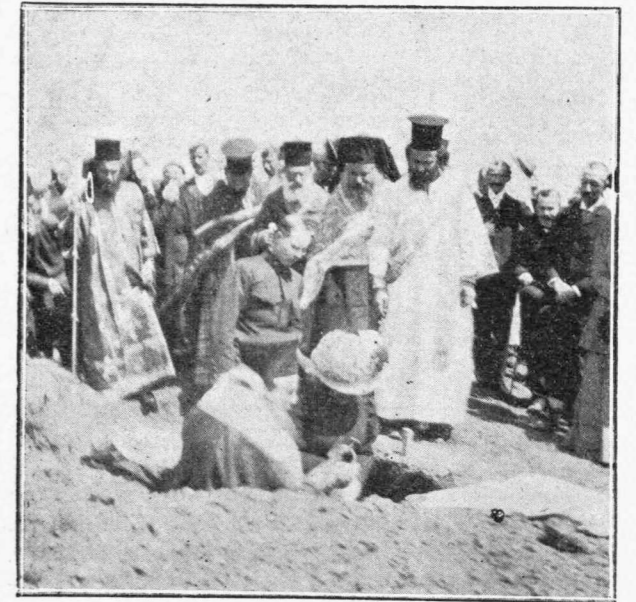
νυφώνουν ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων πλασμάτων: Τὸν οἶκτον καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν. Μετὰ τὸν οἶκτον ἀφοσιούνται, μετὰ τὸν ἐνθουσιασμόν ἐξάπτονται. Ἐξαψις καὶ ἀφοσίωσις, εἰς αὐτὰ τὰ δύο δὲν στηρίζεται ὅλος ὁ ἡρωϊσμός; Αἱ γυναῖκες ἔχουν περισσοτέραν καρδίαν καὶ φαντασίαν ἀπὸ τὸν ἄνδρα καὶ εἰς τὴν φαντασίαν πολλὰς οφείλεται ἡ ἀφοσίωσις. Αἱ γυναῖκες εἶνε λοιπὸν φυσικῶς περισσοτέρον ἡρωϊκαὶ ἀπὸ τοὺς ἡρώας. Καὶ ὅταν ὁ ἡρωϊσμός αὐτὸς φθάνῃ μέχρι τοῦ θαυμασίου, ἀπὸ τὴν γυναῖκα πρέπει νὰ περιμένωμεν τὸ θαῦμα.

Οἱ ἄνδρες θὰ ἐσταματοῦσαν εἰς τὴν ἀνδρείαν. Ὅλα τὰ ἔθνη ἔχουν εἰς τὰ χρονικά των μερικὰ ἀπὸ τὰ θαύματα αὐτὰ τοῦ πατριωτισμοῦ, τῶν ὁποῦ τὸ ὄργανον, εἰς τὰ χέρια τοῦ Θεοῦ, εἶνε πάντα μίαν γυναῖκα. Ὅταν τελεία ἀπελπισία ἐπικρατεῖ εἰς μίαν ἐθνικὴν συμφορὰν δὲν πρέπει ν' ἀπελπιζώμεθα, εἰ μὲν ἀκόμη μίαν ἐστῖα ἀνοχῆς εἰς τὴν καρδίαν γυναικὸς ἡ ὁποία ὀνομάζεται Ἰουδίθ, Κλελία, Jeanne d'Arc, Κάβα εἰς τὴν Ἰσπανίαν, Βικτώρια Καρλόττα εἰς τὴν Ἰταλίαν, Καρλόττα Corday τῶν ἡμερῶν μας. Ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ ἂν θέλω νὰ συγκρίνω τὰς γυναῖκας αὐτάς. Ἡ Ἰουδίθ καὶ ἡ Καρλόττα Corday, ἀφωσιώθησαν εἰς τὴν ἰδέαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε ἐφθασαν εἰς τὸ ἔγκλημα. Ἡ ἔμπνευσις τῶν ὑπὴρξε ἡρωϊκῆ ἀλλ' ὁ ἡρωϊσμός των ἠπατήθη εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὄπλου ἔλαβε τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ δολοφόνου, ἀντὶ ν' ἀρπάσῃ τὸ σπαθὶ τοῦ ἡρώος. Ἡ ἀφοσίωσις των ἦτο θαυμαστή, ἀλλ' ἐσβέσθη καὶ δικαίως. Ἡ Jeanne d'Arc δὲν ὀπλίσθη παρὰ μετὰ τὸ ξίφος τοῦ τόπου τῆς, ὑπὴρξε διὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὅχι μόνον ἡ ἔμπνευσμένη πατριώτις, ἀλλ' ἡ ἔμπνευσμένη τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Jeanne d'Arc, εἶνε ἡ φωτισμένη, ἡ ἡρωὶς καὶ ἡ ἁγία τοῦ γαλλικοῦ πατριωτισμοῦ: δόξα, ἐλευθερία καὶ καλωσύνη τοῦ ἔθνους συγκρόνητος.

Ὁ λαὸς διὰ νὰ τὴν κατατάξῃ μεταξὺ τῶν θαυμασιωτέρων καὶ τῶν μᾶλλον συμπαθητικῶν προσώπων τῆς ἱστορίας, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ παραδεχθῇ τὰς ἐνθουσιώδεις φαντασίας τοῦ πλήθους, οὔτε τὰς ἐξηγήσεις παρελθούσης γενεᾶς.

Ἡ πιεζομένη πατρίς ἐμψυχώνεται εἰς τὴν νεανίδα αὐτήν, τὸ πάθος τῆς διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ τόπου τῆς τῆς χαρίζει τὴν δύναμιν τοῦ θαύματος, δῶρον τὸ ὁποῦ καμνεῖ ἡ φύσις εἰς ὅλα τὰ ἀφιλοκερδῆ πάθη. Καταγομένη ἀπὸ τὸν λαόν, μετὰ συγγενεῖς οἱ ὁποῦ δὲν τὴν ἐνοούσαν, παρεσύρθη ἀπὸ τὴν ἀφοσίωσιν, ἐπεβλήθη εἰς τοὺς πολιτικούς, ἐθεωρήθη ὡς ἡ σημαία τῆς σωτηρίας ἀπὸ τὸν λαόν καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ

Ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ λαϊκοῦ περιπτέρου τοῦ φθισιατρείου ἀπὸ τὴν Βασίλισσαν.

ἐπεριφρονήθη ἀπὸ τοὺς χυδαίους. Νικήτρια τῶν ἐχθρῶν, ἐγκατελείφθη ἀπὸ τὸν βασιλέα καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποῦ ἔσωσε. Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ ἔργον τῆς, ἐμισήθη ἀπὸ τοὺς ἀρπαγὰς τοῦ θρόνου, ἐκρίθη ἀπὸ τοὺς δειλοὺς, κατεκάσθη ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς, προσεφέρθη ὡς ἀλοκαῦτωμα εἰς τοὺς ξένους καὶ ἐσβυσεν ὡς μετέωρον εἰς θυσίαν, ἡ ὁποία διὰ τοὺς μὲν εἶνε ἐξουλασμός, διὰ τοὺς δὲ ἀνάστασις μετὰ θάνατον.

Τὰ πάντα φαίνονται ὡς θαῦμα εἰς τὴν ζωὴν αὐτήν, καὶ ἐν τούτοις τὸ θαῦμα δὲν εἶνε οὔτε ἡ φωνὴ τῆς, οὔτε τὸ ὄραμα, τὸ ὁποῦ εἶδε, οὔτε ἡ σημαία τῆς, οὔτε τὸ ξίφος τῆς, εἶνε αὐτὴ ἡ ἰδία. Ἡ δύναμις τοῦ πατριωτικοῦ τῆς αἰσθήματος εἶνε ἡ βεβαιότερα τῆς ἀποκάλυψις, ὁ θρίαμβος τῆς βεβαιότητος τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀρετῆς αὐτῆς εἰς τὴν Jeanne d'Arc. Τὸ ἔργον τῆς δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ ἡ ἐκρηξίς τῆς πατριωτικῆς πίστεως εἰς τὴν ζωὴν τῆς· ζῆ καὶ ἀποθνήσκει καὶ ἀνυψοῦται εἰς τὴν δόξαν καὶ τὸν οὐρανόν, ἐπάνω εἰς τὴν διπλὴν φλόγα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς καὶ τοῦ διὰ τῆς πυρᾶς θανάτου τῆς.

Ἄγγελος, γυναῖκα, λαός, παρθένος, στρατιώτης, μάρτυς, εἶνε τὸ ἐμβλημα τῆς σημαίας τοῦ στρατοπέδου, καὶ ἡ εἰκὼν τῆς Γαλλίας, ἡ ὁποία ἐκλαϊκεύεται μετὰ τὴν ὠριότητα, σώζεται μετὰ τὸ ξίφος, ἐπιζῆ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀποθεοῦνται ἀπὸ τὴν ἁγίαν δυσειδαιμονίαν τῆς Πατρίδος.

(A. de Lamartine)

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἀπὸ τὸ Κάϊρον καὶ δι' αὐτὸ ὅλα μοῦ φαίνονται ὠραιότερα, ὅλα μὲ συγκινοῦν, καὶ μοῦ προξενοῦν τὴν ἀόριστον μελαγχολίαν τοῦ ἀποχωρισμοῦ.

Ἐξῆσα δέκα πέντε ἡμέρας ἤσυχη, ἀμέριμνη, μὲ τόσας νέας καὶ ὠραίας ἐντυπώσεις, μὲ τὴν βεβαιότητα διὰ μίαν φορὰν ἀκόμη ὅτι ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ εἶναι ἰσχυρά, ἔξυπνη, ἐργατικὴ καὶ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐμπορικὴ. Εἶτε πλησίον τῶν τροπικῶν, εἶτε εἰς τὰ βόρεια κλίματα, παντοῦ ὅπου ἔχει ἀπλώσει τοὺς κλάδους τῆς κατώρθωσε νὰ μεταβληθῇ εἰς ἰσχυρὰν δύναμιν καὶ νὰ γίνῃ διὰ τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς ἐμπορικῆς ἀκμῆς τῆς εἰρηνικὸς κατακτητῆς καὶ κυρίαρχος. Ὅ,τι ὑπάρχει προσοδοφόρον εἰς τὸ Κάϊρον εὐρίσκεται εἰς χεῖρας ἑλληνικὰς. Ξενοδοχεῖα, καπνά, bars, ἐπιχειρήσεις οἰκοδομῶν, καφενεῖα, βιομηχανία ἀναψυκτικῶν, ὅλα ἑλληνικά.

Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ *Edem Palace Hotel* κ. I. Παπαδόπουλος ἔχει δύο τρία ἄλλα ξενοδοχεῖα ἰδικά του. Ὁ Νούγκεβιτς εἶναι ὁ ἰδρυτὴς καὶ μέγας κεφαλαιούχος τῶν μεγίστων ξενοδοχείων τοῦ Καΐρου. Ὁ Τσανακλῆς εἶναι ὁ βασιλεὺς τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν τσιγαρέττων, ὁ I. Γεωργακόπουλος, καπνὰ καὶ οἰκόπεδα. Ὁ Μείμαράκης εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ ἡ δύναμις ἑνὸς εἵδους *Bon Marché* τοῦ Καΐρου, ὁ Σπετσερόπουλος δεσπάζει τῆς πλατείας Μωχαμέτ Ἀλῆ καὶ ζητεῖ τώρα νὰ δεσπῶσῃ ἐμπορικῶς καὶ τοῦ Νείλου, ὁ Ρόστοβιτς τραπεζίτης πανίσχυρος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ οἱ ὅποιοι ἐδημιούργησαν μέσα εἰς εἴκοσι τριάντα χρόνια τόσα πλούτη, καὶ ἔγειναν μεγάλοι τραπεζιτικοὶ καὶ οικονομικοὶ παράγοντες τῆς Αἰγυπτιακῆς πρωτεύουσας.

Ἀνθρώποι τῆς δουλειᾶς συνεχίζουν τὴν παράδοσιν τοῦ παντοδυνάμου καὶ πολυτέχρου Θεοῦ τοῦ κέρδους, ὁ ὅποιος μὲ τὰ πτερωτὰ πόδια του καὶ μὲ τὸ εἰρηνικὸν κηρύκειον εἰς τὸ χέρι, εἶχεν ἰδρύσει τὴν μεγάλην Ἑλλάδα τῆς Ἀρχαιότητος. Σήμερον ἡ μικρὰ καὶ πτωχὴ Ἑλλὰς ὡς κράτος εἶναι καὶ πάλιν μεγάλη καὶ πλοισία εἰς ἀποικιακοὺς ἐμπορικοὺς πληθυσμούς, εἰς εὐφυῖαν ἐμπορικὴν, εἰς ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα καὶ εἰς ἀφοσίωσιν καὶ πατριωτικὸν φανατισμὸν τῶν ξενητευμένων παιδιῶν τῆς.

Ἐλέχθη καὶ ἐγράφη πολλὰκις ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Αἰγύπτου ὑστερεῖ ὑπὸ ἔποψιν πνευματικῆς ἀναπτύξεως. Εἶναι τόσον φυσικὸν ὅλοι αὐτοὶ οἱ πολεμισταὶ τῆς ζωῆς, οἱ ὅποιοι ἐδημιούργησαν, παλαιότες στῆθος μὲ στῆθος μὲ τὰ βρωμερὰ σμήνη τῶν μαύρων, τὰς περιουσίας

τῶν καὶ τὴν ἐμπορικὴν ὑπεροχὴν τῶν, νὰ μὴν εἶχαν καιρὸν νὰ ἀσχολοῦνται εἰς τὰς λεπτὰς καὶ ἰδανικὰς ἀπολαύσεις τοῦ πνεύματος. Ἄλλως τε ποιοὶ καὶ πόσοι καὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας τῆς πρωτεύουσας καὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς τάξεις τῶν ἐπιστημόνων ἀκόμη εἶναι πραγματικῶς ἀνεπτυγμένοι καὶ πραγματικῶς ἐννοοῦν τὰς ἰδανικὰς καὶ λεπτὰς ἀπολαύσεις τοῦ πνεύματος; Πόσοι εἶναι οἱ ἐπιστήμονες διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἐπιστήμη δὲν εἶναι ξηρότατα ἐν ἐμπόριον ἐπικερδές, χωρὶς δι' αὐτῆς νὰ ὑψώθησαν ὑπεράνω τοῦ πεζοτάτου ἐπιπέδου τῶν ἄλλων ἐμπόρων; Πόσοι εἶναι οἱ ἐργάται τῶν γραμμάτων, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ θυσιάζουν ὅλην τὴν ζωὴν εἰς αὐτά, ἐνόησαν ποῖος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς μαθήσεως, ποῖαι εἶναι αἱ ὑπέροχοι ἀπολαύσεις τοῦ πνεύματος;

Εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν χειμῶνα δὲν ἔμπορεῖ νὰ ζῆσῃ ἓνα Ἑλληνικὸν θέατρον, ἔστω καὶ ἂν ὀνομάζεται βασιλικόν, καὶ ἂν διεν ἐπλήρουν ἐνοίκιον, καὶ ἂν εἶχε τοὺς καλλιτέρους ἠθοποιούς. Εἰς τὸ Κάϊρον δύο χειμῶνας κατὰ σειρὰν ἐργάσθη ὁ Σαγιῶρ, πληρόνων ὑπέρογκον ἐνοίκιον θεάτρον καὶ μισθοὺς μεγάλους ἠθοποιῶν. Καὶ ἐκέρδισε χρήματα. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι ὑπῆρχε συγχρόνως καὶ Ὀπερα εἰς τὸ μέγαλον ἑθνικὸν θέατρον καὶ *Vaudeville* καὶ κουντσέρτα ἐδίδοντο τακτικά.

Ἄλλ' ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ Καΐρου ἀγαπᾷ τὸ θέατρον του, διότι εἶναι Ἑλληνικὸν καὶ ὁ ἔμπορος ὁ ζαλισμένος ἀπὸ λογαριασμοὺς καὶ ἐξηντημένος ἀπὸ ἐργασίαν πηγαίνει νὰ περάσῃ εὐχαρίστως τὴν βραδεία του εἰς τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον, ἀπὸ τὸ ὅποιον καὶ θὰ μάθῃ καὶ καὶ θὰ διδαχθῇ τερπόμενος καὶ συγκοινωνῶν, οὕτως εἰπεῖν, μὲ τὴν πατρίδα του.

Ὁ Κολοκοτρῶνης τοῦ κ. Ποταμιάνου ἐπαίχθη μὲ ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίας καὶ μὲ συγκίνησιν ἀκράτητον. Ἴσως οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς παρισταμένους διὰ πρώτην φορὰν ἤρχοντο εἰς κάποια στενωτέραν γνωριμίαν μὲ τοὺς ἄνδρας τοῦ 21 καὶ μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας. Τὴν βραδεία ὅπου ἐδόθη ἡ Νέα Γυναίκα ὑπέθετα ὅτι τὸ θέατρον θὰ ἦτο κενόν. Ἀνθρώποι τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ὕλης μᾶλλον, ὡς μοῦ εἶχαν παραστήσει τὴν κοινωνίαν τοῦ Καΐρου, ὑπέθετα ὅτι θὰ ἔμεναν ἐντελῶς ἀδιάφοροι καὶ πρὸς τὰς νέας ἰδέας καὶ πρὸς τὰς νέας γυναῖκας. Ἡπατήθη. Τὸ θέατρον τῆς Ἐσβεκίας ἐγέμισε καὶ τὸ κοινὸν ἐνόησε καλλιτέρα ἴσως ἀπὸ πνευματικώτερα δῆθεν κοινὰ τὴν διέπυσαν τὸ ἔργον ἰδέαν, τὴν ὁποίαν ἐχειροκρότησε μὲ ἄδολον καὶ εὐλικρινῆ ἐνθουσιασμόν.

Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι εἶμαι ἴσως ἡ μόνη ἀπὸ ὅσους ἐπεσκέφθησαν τὴν Αἴγυπτον

Ἡ ΕΚΘΡΟΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΧΑΜΙΤ

ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ Χαμίτ ἐξεθρονίσθη καὶ τὸν διεδέχθη ὁ μέχρι χθὲς καθαιρετὸς νεώτερος ἀδελφός του, Σουλτᾶνος Μωάμεθ ὁ Ε'. Ὁ καθαιρεθεὶς Σουλτᾶνος ἐξωρίσθη καὶ ζῆ τῶρ καὶ αὐτὸς φυλακισμένος εἰς τὴν *villa* Ἀλατίνη εἰς Θεσσαλονίκην, τὴν πόλιν αὐτὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκυοφρήθη τελευταίως καὶ τὸ Τουρκικὸν Σύνταγμα.

Αὐτὸς ποῦ ἔκαμε τὴν Ἀσίαν ὅλην νὰ τρέμῃ ὡς προχθὲς ἀκόμη, τρέμει τῶρ ὁ ἴδιος εἰς τὴν πλουσίαν φυλακὴν του, ὅπου τὸν ἠκολούθησαν ἐξ ἑνὸς ἀπὸ γυναῖκας του καὶ ἰσάριθμοι μὲλις δούλοι.

Καὶ αἱ ἄλλαι δυστυχεῖς, αἱ ὠραῖαι Γεωργιανὴ καὶ Κιρκάσις, αἱ ὁποῖαι εἰς τὰ γάμματα ὀλόκληρα ἔζησαν ὑπὸ τὴν σκέπην του, σκευὴ στιγμιαίας ἡδονῆς τοῦ γέροντος τυράννου, τί θὰ γείνουν τῶρ καὶ ποῖα τὰς περιμένει τύχη;

Μεταφέρονται, λέγουν, ὅλα ἀντίκρυ εἰς τὸ Σκούταρι, εἰς τὴν Ἀσιανὴν Ἀκτὴν διὰ νὰ κλεισθοῦν εἰς ἄλλας φυλακάς, ποῦ ὀνομάζονται παλάτια.

Νομίζει κανεὶς ὅτι ἀναζῆ ἡ Βυζαντινὴ μὲς ἱστορίᾳ μετὰς οἰκογενειακῆς ραδιουργίας καὶ τὰς βιαίας ἐκθρονίσεις καὶ τοὺς φυλακισμοὺς ἀδελφῶν ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ φίλων ἀπὸ φίλους καὶ τοὺς φόνους υἱῶν ἀπὸ πατέρων καὶ τὰς δηλητηριάσεις συζύγων καὶ ὅλα τὰ φρικώδη μαρτύρια μιᾶς ζωῆς, τὴν ὁποίαν τυρλώνει ἡ φιλοδοξία καὶ καθιστᾷ ἀνυπόφορον ἢ ἀθυρίαν τυραννία.

Ἡ τύχη τῶν σημερινῶν γυναικῶν τοῦ Γιλδίζ ἴσως εἶναι καλλιτέρα ἀπὸ τὰς τῶν ἐκπτώτων πριγκιπισσῶν τοῦ πάλαιου Βυζαντίου. Καμμία ἀπὸ αὐτὰς δὲν θὰ ἀφιέρωσῃ τὴν νεότητά καὶ τὰ κάλλη τῆς εἰς τὸν θεόν, καμμία δὲν θὰ κόψῃ τὰ μαλλιά τῆς διὰ νὰ τὰ προσφέρει βρεγμένῃ μὲ δάκρυα ἐμπρός εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Μωάμεθ. Εἰς τὰ παλάτια ὅπου θὰ ζήσουν κλεισμένοι θὰ ὑπάρχῃ ἀκόμη δι' αὐτὰς ἐλπίς δι' ἀπελευθέρωσιν καὶ ἴσως ἡ γενναϊότης τοῦ Νέου Σουλτᾶνου προβλέψῃ διὰ τὸ μέλλον τῶν, ἓνα μέλλον ἀντάξιον τοῦ νέου Πολιτεύματός των.

Αἱ ὠραῖαι ἐκπτώτοι Σουλτᾶναι καὶ αἱ ὠραῖοτεραι ἀκόμη εὐνοοῦμεναι θὰ γείνουν ἴσως ἀγαπηταὶ σύζυγοι μπέηδων, νεωτεριζόντων, ἀπὸ ἐκείνους ποῦ ἔθρεψεν ὁ νεώτερος πολιτισμὸς καὶ οἱ ὅποιοι ζητοῦν εἰς τὸν γάμον μίαν σύντροφον ἀγαπημένην τῆς ζωῆς καὶ ὄχι τὰ γάμματα δούλων καὶ σκλάβων καὶ πλασμάτων δυστυχῶν.

ποῦ ἀπέφυγα νὰ γνωρισθῶ μὲ κόσμον καὶ νὰ ἐπιδιώξω σχέσεις καὶ μὲ αὐτὸν ἀκόμη τὸν κύκλον τῶν ἀναγνωστριῶν τῆς Ἐφημερίδος μου Ἐκτὸς τῶν οἰκογενειῶν Καραβία, Φλωρᾶ, Γεωργακοπούλου, Σπετζεροπούλου, καὶ Βοῖλα, γνωστῶν μου καὶ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας δὲν ἐσχετίσθη μὲ ἄλλους. Τὸν κ. Τσανακλῆν γνωστὸν ἐπίσης ἀπὸ ἄλλην ἐποχῆν, εἶδα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον μου τὴν ἡμέραν ποῦ ἔφυγα, ἀπλοῦν καὶ καλὸν ἄνθρωπον, ὁ ὅποιος μὲ εἶχε ἐκλεγῆ πρόεδρος τῶν σχολείων καὶ μὲ ἤκουσεν εὐχαρίστως νὰ ἐκφράζομαι μὲ ἐνθουσιασμόν καὶ διὰ τὸ Ἀχιλλοπούλειον, τὸ ὅποιον μοῦ ἔκαμεν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν καὶ δι' ἓνα σχολεῖον νεόκτιστον ἀγριῶν, τοῦ ὁποῖου ὁ διδάσκαλος δὲν ἦτο δάσκαλος.

Εἰς τὴν ἐπίσκεψιν μου τῶν σχολείων μὲ ἐσυνώδενεν ὁ γραμματεὺς τῆς ἐφορείας ἰατρὸς κ. Βαλσαμῆς, κατὶ περισσότερον ἀπὸ ἰατρὸς ὅπως φαίνεται ὅτι εἶναι ὅλοι οἱ ἔφοροι, ἀφοῦ τὰ σχολεῖα τῶν λειτουργοῦν τόσον καλά καὶ ἀφοῦ τόσον καλά εἰςξέουρην νὰ ἐκλέγουν τὸ προσωπικόν των. Ἐνας νέος ἐκ Κρήτης Ἐμ Σταματάκης ὑπάλληλος Τραπεζῆς, τὸν ὅποιον ἐγνώρισσα ὡς συμπατριώτην καὶ ὁ ὅποιος προσεφέρθη μὲ πρωτοφανῆ καλωσύνην καὶ εὐγένειαν νὰ με συνοδεύσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας, ὅπου ἔλειψεν ὁ ἀγαπημένος ἐξάδελφος καὶ ξεναγός μου, μοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσιν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν του καὶ τὸν πόθον του νὰ διαβάξῃ καὶ νὰ παρακολουθῇ τὴν ἀπανταχοῦ πνευματικὴν κίνησιν. Ὀλίγοι βέβαια ὑπὸ τοὺς Ἀκαδημαϊκοὺς πολίτας μας τῶν Ἀθηνῶν ἔχουν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νέου αὐτοῦ ποῦ περᾶ τὴν ἡμέραν του μὲ ἀριθμοὺς καὶ λογαριασμοὺς καὶ ἐξισώσεις.

Μὲ μίαν λέξιν δὲν βλέπω τὴν διαφορὰν τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τόσον μεγάλην, ὥστε νὰ γίνεταί λόγος δι' αὐτὴν. Ἐνῶ βλέπω εἰς τὴν γενεὰν τῆς αὔριου, εἰς τὰ παιδιὰ τῶν πλουσίων αὐτῶν καὶ πράκτικων ἀνθρώπων μίαν τάσιν ἐξαιρετικὴν πρὸς πνευματικὴν χειραφέτησιν καὶ πρὸς κατὶ ἄλλο τὸ ὅποιον, ἂν δὲν εἶναι σοφία ὑπὸ τὴν παλαιότεραν σημασίαν τῆς λέξεως, εἶναι ὅμως πρόοδος ἀληθεῖν.

K. PAPPEN

Εἰς τὸ βασίλειον τοῦ πνεύματος ἡ δημιουργικὴ φαντασία ἔχει τὴν εἰσήγησιν τῶν νομοσχεδίων, ἡ κρίσις τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν καὶ ἡ μνήμη τὸ κεντρικὸν ταμεῖον.

ΚΑΛΑΪΡΡΟΗ ΛΑΛΜΙΑΔΟΥ

Ο ΝΕΟΣ ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΜΩΑΜΕΘ Ο Ε΄.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

Τώρα όπου η Κωνσταντινούπολις είναι το κέντρον εις το οποίον στρέφονται με αγωνίαν τὰ βλέμματα ὅλου τοῦ κόσμου, είναι ἐπίκαιρον νὰ ἀσχοληθῶμεν καὶ μετὰ τὸ μεγάλο παρελθόν της τὸ οποίον εις τὰ σπουδαιότερα καὶ οὐσιωδέστερα σημεῖα του εἶναι ἐντελῶς ἄγνωστον ἀπὸ τοὺς πολλούς.

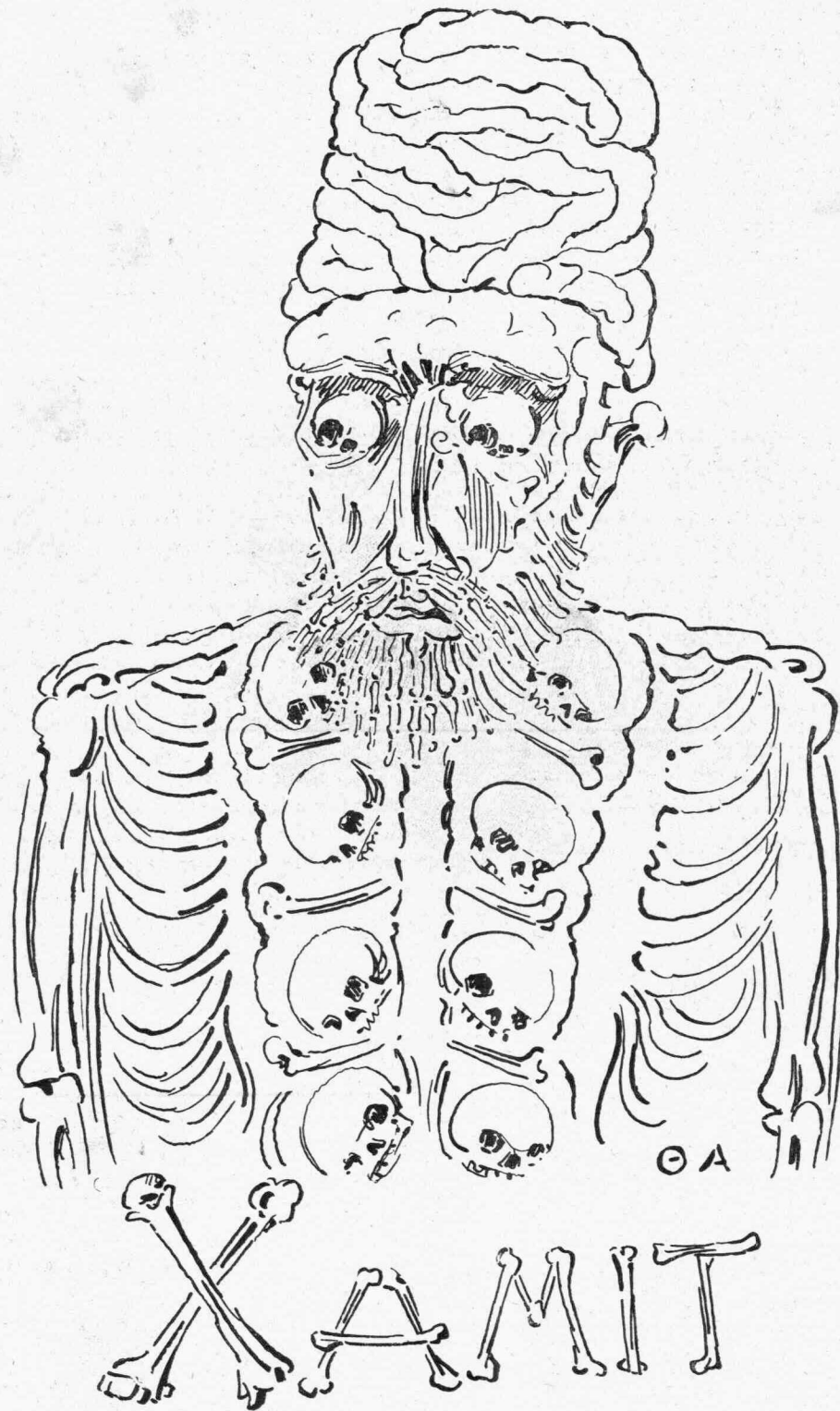
Ἡ ἔκδοσις τῆς ἱστορίας τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου Παλαιολόγου ἀπὸ τὸν κ. Α. Βερνερδάνην μᾶς δίδει εἰς περιληπτικὰς γραμμὰς τὴν ἱστορίαν ἐν γένει τῆς Κ)πόλεως ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της ἀπὸ τὸν Μεγάλον Κωνσταντῖνον μέχρι σήμερον.

Ἀπὸ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν θὰ ἀναδημοσιεύσωμεν μερικὰ κεφάλαια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἴσως πόλις εἰς τὸν κόσμον, τῆς ὁποίας ἡ ἱστορία νὰ περιβάλλεται ἀπὸ τόσους πολέμους, εἴτε ἐσωτερικούς, εἴτε ἐ-

ξωτερικούς, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν νὰ διαδραματίσθησαν σκηναὶ ἀπίστευτοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ τελευταία τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Συντάγματος, τῆς καταργήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπαναστάσεως, ἡ ὁποία ἐπέφερε τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Σουλτάνου Χαμίτ καὶ τὴν ἀνάρρησιν εἰς τὸν θρόνον Μωάμεθ τοῦ Ε΄.

Πῶς ἐκτίσθη ἡ Κων)πολις

Ἡ τοποθέτησις τοῦ Βυζαντίου παρεῖχε φυσικὰ πλεονεκτήματα τοσοῦτον καταφανῆ, ὥστε ἐνωρίτατα, ἤτοι ἀπὸ τοῦ ζ΄ ἤδη αἰῶνος πρὸ Χ., κατελήφθη ὑπὸ τῶν Μεγαρέων. Τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν καλῶς, ὡς πάντοτε, πληροφορημένον, ὑπέδειξεν εἰς τοὺς μετόικους τὴν ἀπροσεξίαν των ταύτην, οἵτινες παριδόντες τὸν ἀβαθῆ ταύτης λιμένα καὶ τοὺς ἐναντι κειμένους γραφικοὺς λόφους, κατόκησαν τὴν Χαλκηδόνα. Ἐπὶ Ῥωμοκρατίας ὑπήχθησαν ὑπὸ τὸν ἐπαρχον Μισίας ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Οὐεσπυσιανοῦ.

Ο ΕΚΠΤΩΤΟΣ ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΙΤ

(Γ:λοιογραφία Θ. Ἀνίνου)

Ὁ Πλίνιος ὁμῶς διηγείται ὅτι ἐπεφορτίσθη νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν πόλιν καίτοι ἔπαρχος Βιθυνίας· ἀλλὰ πιθικῶς ἰδικιτέρως τῷ ἀνέθεσεν ὁ Αὐτοκράτωρ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ὅτε καὶ ἐκάνονισεν οὗτος τὰς δαπάνας τοῦ Βυζαντίου, καὶ τὸ ἀπήλλαξε τῆς ὑποχρέωσης νὰ στέλλῃ ἀνὰ πᾶν ἔτος πρέσβην εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ ἕτερον πρὸς τὸν ἔπαρχον Μισίας.

Ἡ ἀρχαία πόλις τοῦ Βοσπόρου κατὰ τὴν περιβόητον ἔριν τοῦ Σεπτίμιου Σεβήρου καὶ τοῦ Νίγρου ἐκηρύχθη ὑπὲρ τοῦ τελευταίου τούτου ἐξ οὗ καὶ μικροῦ δεῖν κατεστρέφετο. Ὁ Νίγρος ἔσπευσε νὰ στείλῃ στρατὸν ἵνα κρατήσῃ τῆς πόλεως ἣτις ἐθεωρεῖτο δικαίως ὡς κλειὸς τῆς Ἀσίας. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τὸ Βυζάντιον ἦτο ἡ ὀλβιωτάτη, ἡ ἰσχυροτάτη, ἡ ἐπισημοτάτη καὶ ἡ πολυπληθεστάτη πόλις τῆς Ἀνατολῆς· τὰ τείχη της, συνδεδεμένα μὲ σιδηροῦς συνοχμούς ἐστέφοντο μὲ στερεωτάτους πύργους.

Μόλις ἔμαθεν ὁ Σεπτίμιος Σεβήρος ὅτι οἱ Βυζάντιοι ἠρνοῦντο νὰ τὸν ἀναγνωρίσωσιν ὡς αὐτοκράτορα καὶ εὐθὺς ἐκ Ρώμης ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἐξεστράτευσεν, ὅπως ὑποτάξῃ τὴν μόνην πόλιν τῆς Εὐρώπης, ἣτις ἐτόλμησε νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν ἀντίπαλόν του.

Οἱ Βυζάντιοι ἀντέταξαν ἠρωϊκὴν καὶ ἀπεγνωσμένην ἀμυναν. Ὁ πολιορκῶν στόλος ἦτο τόσον πολυάριθμος, ὥστε ὁ Δίων δὲν ἐδίστασε νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ Βυζάντιον ἐπολιορκήθη ὑπὸ σύμπαντος τοῦ στόλου τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους. Οἱ Βυζάντιοι ἐμηχανεύθησαν τρόπον δι' οὗ ἀφήρουν τὰ ἐχθρικὰ πλοῖα, ὁ δὲ τρόπος οὗτος ἐμεινεν ἀγνωστος εἰς τοὺς στρατηγούς τοῦ Σεπτίμιου Σεβήρου.

Οἱ διὰ τῶν ὄπλων μὴ ὑποταχθέντες κατεβλήθησαν ἐπὶ τέλους ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀμηχανίᾳ ἔρωψαν ἀπὸ τῶν τειχῶν τῶν τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν καὶ τοὺς ἀνδριάντας τῶν ἠρώων κατὰ κεφαλῆς τῶν ἐκπεπληγμένων ἐκ τῆς τῆς πόλεως ἐχθρῶν τῶν. Πλῆθος μηχανικῶν ὑπὸ τὰς ὀδηγίας Πρίσκου τοῦ ἐκ Νικαίας ἐφεύρον θαυμάσια μηχανήματα ἐξαικοντίζοντα οἰονδήποτε βλήμα· αἱ γυναῖκες ἔκοψαν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ἵνα κατασκευασθῶσιν ἐξ αὐτῶν σχοινία· ἀπαντες οἱ κάτοικοι ἠμιλλῶντο εἰς ζῆλον καὶ ἀνδρείαν. Μάτην ὁ Σεπτίμιος Σεβήρος ἔστησεν ἐπὶ κοντοῦ τὴν κεφαλὴν τοῦ Νίγρου· τὸ θέαμα τοῦτο ἐξεναντίας ἐξέκαυσε τὸ πείσμα τῶν Βυζαντινῶν.

Μικρὸν ἀκόμη, ἔλεγεν ὁ Πρίσκος, ὁ διάσημος ἐφευρέτης τῶν χρόνων ἐκείνων, καὶ θέλω εὐρεῖν νέαν μηχανήν, ἣτις θὰ κατασυντρίψῃ τοὺς πολιορκητάς.

Δυστυχῶς ἀπὸ μηνῶν ἤδη ὁ λιμὸς ἐδεκάτιζε

τοὺς Βυζαντινοὺς· τελευταία τροφὴ τοῖς εἶχον ἀπομείνη τὰ πτώματα τῶν ἀπὸ τῶν ἐπάλλεων πεσόντων οἰκείων καὶ φίλων· ἐπρότειναν εἰρήνην ἀλλ' αἱ γυναῖκες ἐξάνεστησαν μετὰ λύσσης· εἰς μάτην ἰκέτευσαν τοὺς πατέρας καὶ ἀδελφούς ν' ἀποθάνωσι μᾶλλον ἢ νὰ παραδοθῶσιν.

Ὁ Σεπτίμιος Σεβήρος μετῆλθε αὐστηρότητα· ἐθανάτωσε τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς στρατιώτας. Μόνον τοῦ Πρίσκου ἐφείσθη. Τὴν ἐπύριον ὁ Αὐτοκράτωρ τὸν παρέλαβε μεθ' ἐκείνου καὶ τὸν μετεχειρίσθη εἰς πλείστας περιστάσεις ἀφοῦ τὸν ἐπλήρωσε τιμῶν.

Κατηδάφισε λουτρῶνας, θέατρα, καὶ πᾶν δημόσιον κτίριον· αἱ περιουσίαι τῶν κατοίκων ἐπωλήθησαν εἰς τὴν δημοπρασίαν· ἡ δημοκρατία τοῦ Βοσπόρου ὑστερήθη οὐ μόνον τῆς ἐλευθερίας της, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ τίτλου τῆς πόλεως, ὑπαχθεῖσα ὡς ἀπλή τις πόλις εἰς τὴν Πέρινθον, ἣτις κατεχράσθη τοῦ θριάμβου της· κατηδαφίσθησαν τὰ τείχη της, καίτοι πολλοὶ τῶν Ῥωμαίων στρατηγῶν ἀντέτειναν εἰπόντες δικαίως ὅτι τὸ ὄχυρόν Βυζάντιον ἦν ὁ προμαχὼν τῶν Ῥωμαίων κατὰ τῶν βαρβάρων τῆς Ἀσίας. Φαίνεται ὅτι ὁ Σ. Σεβήρος ἐπανῆλθε μετ' ὀλίγον χρόνον εἰς Βυζάντιον, ὁ δὲ ἄλλος τὸν ὑπεδέχθη μετὰ κλάδων ἐλαιίας καὶ ζιτῶν ἔλεος συγκινηθεὶς ἐμείωσε τὰς καταστροφικὰς του ἀποφάσεις καὶ τοῖς ἔκτισεν ἱπποδρόμιον, θέατρον καὶ τὰ λουτρά τοῦ Ζευξίππου καὶ ἄλλα δημόσια κτίρια. Κατόπιν δὲ τῇ παρακλήσει τοῦ Καρκαλλῆ, ἀπεδύθησαν εἰς τὴν πόλιν πᾶσαι αἱ ἐλευθερίαι καὶ τὰ παλαιὰ αὐτῆς προνόμια καὶ ἐπωνομάσθη Ἀντωνίνα.

Ὅτε ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἐνεκοιμήθη τὸν Χριστιανισμὸν καὶ ἀπεφάσισε νὰ εἰσπαύσῃ τὰς μεταρρυθμίσεις ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ του, ὅπερ δὲν ἦτο τότε εὐχερὲς, ζιτῶν Νέαν Ρώμην, ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν τὴν Τροίαν· ἀλλ' ὅταν εἶδε τὸ Βυζάντιον, οὐδαμῶς ἐδίστασε νὰ τὸ προτιμήσῃ. Δικαίως δὲ καὶ ὁ Μέγας Ναπολέων, χωρὶς νὰ τὴν ἴδῃ, ὅταν ἐνόησεν ἐν Τιλσίτ τὸ 1807 τὴν ἐπιθυμίαν Νικολάου τοῦ Α'. Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας, γλιγομένου αὐτῆς, σύννοος ἀνεφώνησε κατὰ μόναν: «Constantinople... Constantinople! c'est l'empire du monde.»

Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἐπιδιώκων μέρος πλειότερον τῶν πλουσιῶν χωρῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἄμα δὲ καὶ προφυλαγμένον ἀπὸ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν βαρβάρων, ἐξέλεξε λοιπὸν τὸ τότε ἀκόμη Βυζάντιον. Παρὰ τὰ ὄχυρωματικὰ αὐτοῦ ἔργα ὕψωσε νέαν, ἐπίσης ὑψηλὰ, δι' ὧν ἐδέσποζε τοῦ ἐχθροῦ. Διήρσε τὸ κράτος εἰς δύο μέρη, ἐξ ὧν τὸ μὲν ὤφειλε τὴν μακρὰν αὐτοῦ διά-

Ἡ ὁδὸς τῆς Σταμποῦλ.

κειαν εἰς τὴν τοποθεσίαν τῆς πρωτεύουστος αὐτοῦ, κατασπαθείσης οὕτω ἐστίας πλήρους νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ μεγίστης σπουδαιότητος προϊόντος τοῦ χρόνου.

Ἡ κτίσις τῆς πόλεως ἐγένετο διὰ χριστιανικῆς ἱεροτελεστίας ὑποδεικνυούσης· κάλλιστα τὴν ἐκ τῆς εἰδωλοκρατίας μετᾶσιν εἰς τὸν χριστιανισμὸν. Αἱ ἐργασίαι ἐπεταχύνθησαν μετὰ τῆς ἐνεργείας, ὥστε ἡ ἐγκαινιάσις, ἡ καθιέρωσις, ἔλαβε χώραν ἐντὸς 8—9 μηνῶν, ἦτοι τὴν 11 Μαΐου 1330, θεωρουμένην ὡς ἡμέραν τῶν γενεθλίων τῆς πόλεως. Ἡ Νέα Ρώμη εἶχεν ὡς ἡ παλαιὰ, τοὺς ἐπτὰ λόφους της, τὰς δεκατέσσαρας ρεγεῶνας της—τμήματα—τὸν Φόρον, τὸ Καπιτώλιόν της, Δεκατέσσαρας ἐκκλησίας, ἐπτὰ θριαμβευτικὰς ἀψίδας, δεκατέσσαρα παλάτια, ὀκτὼ δημοσίας θέμας, καὶ μάλιστα τὰς τοῦ Ζευξίππου, ἐπικαλλυνθείσας τοιοῦτοτρόπως, ὥστε νὰ ἐπισκιάσωσι πάσας τὰς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κόσμου, καὶ τὸ ἱπποδρόμιον, κεκοσμημένον δι' ἀρχαϊκῶν ἔργων ἐκ μαρμαροῦ καὶ χαλκοῦ, (οἱ ἐν Βενετίᾳ ἵπποι τοῦ ἀγίου Μάρκου ἴσταντο ἐνταῦθα), τὸ χρυσοῦν Μιλλιάριον, τὴν Γερουσίαν καὶ ὅ,τι ἀπετέλει τὸ κοινὸν κέντρον τοῦ τότε δημοσίου βίου, τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοδοσίου κατασκευασθεῖσα Χρυσὴν Πύλιν, διότι ἕκαστος Αὐτοκράτωρ ἐκόσμηε τὴν πρωτεύουσαν διὰ τινος νέου ἔργου. Ἡ πυρποληθεῖσα Ἀγία Σοφία ἀνακκινισθεῖσα, ὡς σήμερον τὴν γνωρίζομεν, ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τὰ αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα μεγεθυνθέντα διαδοχικῶς ἀπὸ τοῦ δ'· μέχρι τοῦ ι'. κίωνος, καὶ τὰ ὅποια ἐπὶ

τέλους ἀπέβησαν τὸ ὠραιοτέρον καὶ τὸ πλουσιώτερον διακεκοσμημένον οἰκοδόμημα, ἐξ ὧν ὅσα ἐγνώρισεν ἕως τότε ὁ κόσμος, ἀνηγέρθησαν εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἄκρην τῆς πόλεως μετὰ τὴν θαλάσσης καὶ τῆς Ἀγίας Σοφίας.

Τὰ τείχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὀρισθέντα δέκα στάδια μακρότερον τῶν παλαιῶν ὄχυρωμάτων τοῦ Βυζαντίου· τὰ ἀπὸ τῆς γεφύρας τοῦ Κερκίτου κόλπου μέχρι τῆς προποντιδος ἀπεπερατώθησαν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀναστασίου. Περιελάμβανον δὲ πέντε λόφους ἐκ τῶν ἐπτὰ τῆς πόλεως.

Εἰς τὴν ἀνατολικὴν γωνίαν ὠκοδομήθησαν τὰ αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα, δεσπόζοντα τοῦ Βοσπόρου· ἐγγύτατα αὐτῶν ἔκειτο ὁ Μέγας Φόρος τοῦ Κωνσταντίνου. Ἀπανταχοῦ τῆς πόλεως ἐγειτόνευον μὲ τὰς χριστιανικὰς ἐκκλησίας τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα τῆς εἰδωλοκρατίας καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν θεοτήτων τοῦ Ὀλύμπου. Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος διὰ νὰ κοσμήσῃ τὴν πρωτεύουσάν του, ἐγύμνωσε τὰς ἑλληνικὰς πόλεις καὶ τοὺς ναοὺς αὐτῶν, τῶν ἀριστουργημάτων των, χωρὶς νὰ ἐξαιρέσῃ τὴν Ῥώμην. Προσεπάθησε δὲ πολὺ διὰ τὴν ἀύξησιν τοῦ πληθυσμοῦ της, ὁ ὁποῖος ἀνῆλθεν ἐντὸς ὀλίγου, εἰς ἑκατὸν χιλιάδας κατοίκους.

Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο, προὐκάλεσε τὴν μετοικησιν πολλῶν ἀπόρων οἰκογενειῶν τῶν ὀχθῶν τοῦ Εὐφράτου, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς ἃς διένεμε σίτον, κρέας, ἔλαιον καὶ οἶνον. Προσεκάλεσε συγχρόνως πλουσίους Ῥωμαίους γερουσιαστὰς, ὡς

καὶ ἄλλους εὐπόρους ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἀνατολῆς, νὰ μετοικήσωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἐπιθυμῶν νὰ καταστήτῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν βασιλίδα τῶν πόλεων ἐκόσμησε ταύτην διὰ παντοειδῶν μνημείων καὶ ἔργων τέχνης· μὴ ἀρκούμενος ὁμως εἰς τὸν πληθυσμὸν τῆς συνετέλεσεν εἰς ἐπιτυχίαν τῆς αὐξήσεως αὐτοῦ διὰ παντὸς μέσου καὶ τρόπου· π. χ. τοὺς σημαντικωτέρους κατοίκους τῆς Ῥώμης ὡς τὸν Ὀλύβριον, Βῆρον, Οὐρόβιον, Καλλίστρατον, Ζωτικόν, Εὐβούλον, Στούδιον, Φλωρέντιον, Μαυρικόν, Σεβῆρον καὶ Ἰσίδωρον διὰ τοῦ ἐξῆς τεχνάσματος μετόκησεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. «Λαβὼν γὰρ τοὺς δακτυλίους αὐτῶν ἀποστέλλει εἰς τὸν βασιλέα Περσῶν Σάοβαρον, ὃν καὶ νικήσαντες ὑπέστρεψαν· ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς ἐκδημίας αὐτῶν ἀποστείλας τοὺς δακτυλίους εἰς Ῥώμην ἄγει τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐνταυθοῖ. Κτίζει δὲ καὶ οἴκους κατὰ γὰρ τὸ μήκος καὶ σχῆμα τοιούτους οἴους εἶχον ἐν Ῥώμῃ... τοῦτους οἱ μὲν τέσσαρες μάχιστοι οἱ δὲ ὀκτὼ πατρίκιον» (Μ. Γλυκᾶς σελ. 463-4). Εἰς τὸ τέλος τοῦ συμποσίου, ὅπερ ὁ αὐτοκράτωρ προσήνεγκεν αὐτοῖς μετὰ τὴν δεκαεξάμηνον αὐτῶν ἀπουσίαν, τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς τῶν, τοὺς ἠρώτησε πότε ἐπιστρέφουν εἰς Ῥώμην;—Δὲν θὰ φθάσωμεν πρὸ δύο μηνῶν.— Ἐγὼ σὲ λέγω, ἐπάνελαθεν ὁ αὐτοκράτωρ, ὅτι θὰ φθάσητε αὐτὴν τὴν ἐσπέρην. Ὅντως μετὰ τὸ πέρασ τοῦ συμποσίου ἕκαστος αὐτῶν ὠδηγήθη ὑπὸ σωματοφύλακος τοῦ αὐτοκράτορος εἰς οἰκίαν κατὰ πάντα ὁμοίαν τῆς ἰδικῆς του, καὶ εἰσερχόμενος εὗρεν ἐν αὐτῇ τὴν γυναῖκα, τὰ τέκνα καὶ τοὺς δούλους του, οἱ ὅποιοι τὸν περιέμενον. Μὴ δυνάμενοι κατ' ἀρχὰς νὰ πιστεύσωσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των ἐνόησαν τότε μόνον τοὺς λόγους τοῦ αὐτοκράτορος, ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν του ὅτι τοῦ λοιποῦ ἔπρεπε νὰ μένωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

(Ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ κ. Α. Βερναρδάκη).

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΜΙΣΤΡΑΛ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΡΝΑΣΣΟΝ

Ἡ Γαλλία ἐορτάζει ἐντὸς τοῦ μηνὸς τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀγάλματος τοῦ μεγάλου προσηγκιανοῦ ποιητοῦ τῆς Μιστραλ.

Ἡ Ἑλλάς συμμετέχει τῶν ἐορτῶν δι' ἐορτῆς τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν μεταξὺ ἄλλων θὰ ἀπαγγελθῇ καὶ ὁ ὕμνος τοῦ Μιστραλ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸν ὁποῖον μετέφρασεν ὁ ἰδικὸς μας μεγάλος ποιητὴς κ. Κ. Παλαμᾶς τὸ 1897.

Ο ὙΜΝΟΣ ΤΟΥ ΜΙΣΤΡΑΛ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μὲ τὴν αὐγὴ καὶ ἡ θύλισσα μερεξεδένια
Λάμπει καὶ μὲ τὸ φῶς τὰ πάντα ξαναγιῶνον.
Νὰ ἡ Ἀνοιξὴ γυρίζει, νὰ τὸ χελιδόνι
Στὸν Παρθενῶνα ξαναχτίζει τὴ φωνὴν του!
Πανίερη Ἀθηνῶ, τίναξε τὸ πουλί σου
Στ' ἀμπέλια μας ἐπάνου τὰ σαρακωμένα
Κι' ἂν πρέπη νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα,
Θεῖα εἶν' ἡ δάφνη! Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει

Ἀγάλια ἀγάλια ἀποχρυσώνεται τὸ κῆμα,
Νὰ ἡ Ἀνοιξὴ γυρίζει, ἀλλὰ στὰ κορφοβούνια
Τοῦ Προμηθέα τὰ σπλάχνα ἄχιζοντας ἓνα ὄριο
Τραπὸν ἀσάλευτο ξανοίγεται μακρυνάθε.
Γιὰ νὰ διώξης τὸ μαῦρο γῦπα ποῦ σὲ τρώει,
Ἄρματωση, νῆε νησιώτη τὸ καρᾶβι.
Κι' ἂν πρέπη νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα,
Θεῖα εἶν' ἡ δάφνη! Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

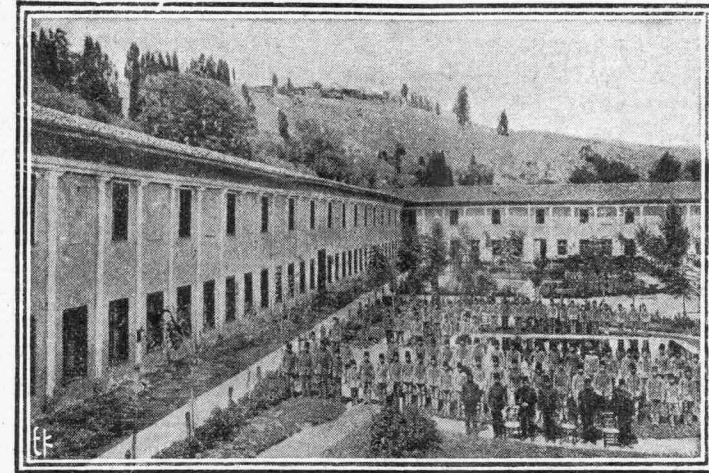
Τ' ἀνάκροσμα τ' ἀκοῦτε τῆς ἀρχαίας Πυθίας;
«Νίκη στῶν ἡμιθέων τὰ γρόνια!» Ἀπὸ τὴν Ἰδα
Ὡς τῆς Νικαίας τ' ἀπρογιάλια ξαναγιθίζου
Αἰώνιος οἱ ἐλιές Μὲ τ' ἄρματα στὰ χέρια
Ἐμπρός! Τὰ ὕψη τῶν βουνῶν ἄς ἀνεβῶμε,
Τῶν Σαλαμίνων τοὺς ἀντίλαλους ξυπνῶντας!
Ἄν πρέπη νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα,
Θεῖα εἶν' ἡ δάφνη! Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

Κ' ἔλα, ἐτοιμῶστε τὰ λευκὰ φορέματά σας.
Ἀραβωνιαστικὴς, γιὰ νὰ στεφανωθῆτε
Στὸ γυρισμὸ τοῦ ἀκριβοῦς σας' μίση στὸ λόγγο
Γι' αὐτοὺς ποῦ σᾶς γλυτώσανε κόφτε τὴ δάφνη.
Ἀγγάντια στή σκυφτὴ καὶ ντροπιασμένη Εὐρώπῃ
Ἄς πιῶμε ξέχειλη τὴ δόξα, παλληκάρια.
Κι' ἂν πρέπη νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα,
Θεῖα εἶν' ἡ δάφνη! Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

Ὅ τι ἔγινε μορεὶ νὰ ξαναγίρη. ἀδέρφια!
Στῶν πυρωμένων τούτων βράχων τὴ λαμπράδα
Μὲ σάρκα θεῖα μόρεο' ὁ ἄνθρωπος νὰ ντύση
Τὸ φωτερώτερον ἀπ' ὅλα τὰ ὄνειρά του
Κ' ἡ χριστιανὴ ψυχὴ βοηθὴ ἐκεῖ πέρα θὰ εἶναι;
Κ' ἐμεῖς ἐνὸς κορμοῦ ξερὸ κλάδα ἐκεῖ πέρα;
Κι' ἂν πρέπη νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα,
Ἦ θεῖα δάφνη! Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

Τὸ Μαραθῶνιο πεζοδρόμο ἀκολουθῶντας
Κι' ἂν πέσουμε, τὸ χρῖος μας ἔχουμε κάμη!
Καὶ μὲ τὸ αἷμα τοῦ προγόνου μας Λεωρίδα
Τὸ αἷμά μας, θράμβων αἷμα, ταυριασμένο,
Θὰ πορφυρώσῃ τὸν καρπὸ τὸν κοραλλένιο
Καὶ τὸ σταφύλι τὸ κρεμᾶμένο στὸ κλήμα.
Κι' ἂν πρέπη νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα,
Ἦ θεῖα δάφνη! Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

Τῆς ἱστορίας μᾶς φέργουν τρεῖς χιλιάδες χρόνια.
Ὁρθοί! Καὶ πρόβαλε ἀπὸ τώρα τὸ παλάτι
Στὸν τόπο ἐκεῖ ποῦ λύθησαν τὰ κακὰ μάγια,
Κι' ὁ Φοίνικας ξαναγεννιέται ἀπὸ τὴν στάχτη.
Στὴς ἀμμονδιές τῆς Μέκκας διῶξε το, ἦλιε,
Τὸ Μισοφεγγαρο μακρυνά ἀπ' τὸν οὐρανὸ μας...
Ἄν πρέπη νὰ πεθάνουμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα,
Θεῖα εἶν' ἡ δάφνη! Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

Στρατιωτικὴ Σχολή.

ΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΑΙ ΤΟΥ ΜΟΡΕΩΣ

Β'.

Εἰς τὰς ξένας δεσποίνας τοῦ Μορέως προσθέτω καὶ μίαν Γαλλίδα, — τὴν Ἰσαβέλλαν Δὲ Λουζινιάν, ἐκ τοῦ μεγάλου οἴκου τῶν Δὲ Λουζινιάν τοῦ ἐπὶ ἓνα αἰῶνα βασιλεύσαντος εἰς τὴν Κύπρον.

Τεμάχια ἐπιστολίου διατηρούμενα εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Μιστραλ φέρουσι γεγλυμμένον μονόγραμμα, τὸ ὁποῖον δυνάμεθα ν' ἀναγνώσωμεν «Ζαμπεα ντε λεξηναω ἦτοι Ζαμπήα», — οὕτως ἐκαλοῦντο εἰς τὴν δημόδιον ἑλληνικὴν, αἱ Ἰσαβέλλαι. — ἰτὲ Λουζινιάνου. Τὰ ἐμβλήματα δὲ τοῦ βασιλικοῦ τούτου οἴκου τῆς Κύπρου σωζονται καὶ ταῦτα ἀκρωτηριασμένα ἐπὶ τῶν ἐπιστολίων: ἔρπον λέων καὶ ὁ σταυρὸς τοῦ Βασιλείου τῶν Ἱεροσολύμων, τὸ ὁποῖον ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Κύπρου.

«Ἡ Δέσποινα Ἰσαβέλλα Δὲ Λουζινιάν τοῦ Δεσποτάτου τοῦ Μορέως», ὡς τὴν λέγουσι τὰ ἔγγραφα, θέτει εἰς συγκοινωνίαν καὶ εἰς σχέσιν τὴν ρηγικὴν αὐτῆς τῆς Κύπρου μετὰ τὴν δεσποτικὴν αὐτῆς τοῦ Μιστραλ, τὴν αὐτῆς τῶν ρηγῶν μετὰ τὴν αὐτῆς τῶν Δεσποτῶν.

—Εἰς Κυπρίους ὁμως χρονογράφους εὐρίσκω καὶ ἄλλο τεκμήριον τῆς σχέσεως τῶν δύο αὐλῶν. Ἐκ τῆς Κλειώπης Μαλατάστας ὁ Δεσπότης ἔσχε κόρην, Ἑλένην ἐπονομασθεῖσαν.

Ἡ Ἑλένη αὕτη Παλαιολογίνα, «ἀδελφοτέκη», ἀνεψιὰ δηλαδή, τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, λέγει ὁ χρονογράφος ὑπανδρεῦθαι τὸν ρηγῶν Ἰωάννην Β' Δὲ Λουζινιάν· οὕτω μία κορὴ τῶν Δεσποτῶν τοῦ Μορέως, ἀνατραφέισα

εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ταυγέτου ἔγεινε ῥήγαινα τῆς Κύπρου, ὡς ὀλίγον πρότερον μία πριγκίπισσα τῆς Κύπρου εἶχε γείνει Δέσποινα τοῦ Μιστραλ.

Τὰ δύο γεγονότα ταῦτα τὰ ἱστορικά, — ἡ Ἰσαβέλλα Δὲ Λουζινιάν ἡγεμονίς τῆς Κύπρου γινομένη Δέσποινα τοῦ Μιστραλ, καὶ ἡ Ἑλένη Παλαιολογίνα, κόρη Δεσποτῶν, γινομένη ῥήγαινα τῆς Κύπρου, μᾶς δεικνύουσι σχέσιν τῆς αὐτῆς τοῦ Βασιλείου τῆς Κύπρου πρὸς τὴν αὐτὴν τοῦ Δεσποτάτου τοῦ Μορέως.

Καὶ ἡ σχέσις αὕτη μᾶς ἐπεξηγεῖ τὰς ὁμοιότητας τοῦ κωδωνοστασίου τῆς Παντανάσσης πρὸς τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ ὠραίου γοθικοῦ ναοῦ τῆς Ἀμμοχώστου τῆς Κύπρου, τῆς περιφήμου κατὰ τὸν Μεσαιῶνα Φαμαγόστης, τοῦ ναοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ ῥήγες τῆς Κύπρου ἐστέφοντο καὶ ῥήγες τῶν Ἱεροσολύμων.

Ἡ διαβίωσις λοιπὸν εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ Μιστραλ φραγκισσῶν ἡγεμονίδων ὡς Δεσποινῶν τοῦ Μορέως δύναται νὰ ἐξηγήσῃ ἀρκούντως τὰς ὀλίγας φραγκικὰς ἀντιδράσεις, τὰς ὁποίας εὐρίσκομεν εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῆς βυζαντινῆς ταύτης πόλεως.

Ἄλλ' ὡς διδάσκει ἡμᾶς ἡ ἐνδελεχὴς μελέτη καὶ τοῦ βίου καὶ τῆς λογοτεχνίας, πᾶσαι αἱ ἀντιδράσεις τῶν ξένων εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν τῶν πολυκυμάντων ἐκείνων χρόνων ὑπῆρξαν ἀπλᾶ ἐπεισόδια. Ὑπὸ τὰ φραγκικὰ ὄνματα τῶν ἡρώων ἵπποτῶν καὶ τῶν ἡρωίδων τῶν μεσαιωνικῶν μας ἐπυλλίων ἀνευρίσκομεν μετὰ προσεκτικὴν ἔρευναν ἥρωας καὶ ἡρωίδας βυζαντινῆς. Καὶ εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν, ὡς καὶ εἰς τὴν λογοτεχνίαν, ὡς καὶ εἰς πάσας ἐν γένει

τάς ἐκφάνσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ βίου τῆς πολυ-
κυμάντου ἐκείνης ἐποχῆς. καθ' ἣν ἐπὶ αἰῶνας
συνέζησαν Φράγκοι καὶ Ἕλληνες—ἐν ἀσφαλῶς
δυναμέθῃ νὰ δίδωμεν μαρτύριον: καὶ εἶναι τοῦτο,
ὅτι ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν παλινόρθωσιν τῶν Πα-
λαιολόγων ἐλάχιστα ἔχγη ἀπέμειναν εἰς τὰς
Ἑλληνικὰς χώρας τῆς ἐφημέρου λαμπρότητος
τῶν φραγκικῶν φαυδαρχικῶν αὐλῶν καὶ τῆς
ἀποπειράς νὰ ἐπιβληθῇ ὁ ἄξιστος φεουδαλικὸς
πολιτισμὸς τῆς Δύσεως εἰς ἓνα πολὺ παλαιό-
τερον καὶ πολὺ τελειότερον, τὸν Ἑλληνικὸν
πολιτισμὸν.

Ἐν Ἀθήναις, 21 Μαρτίου 1909.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἡ ΓΟΡΓΟΝΑ

ΜΕ ΤΟ ΜΠΡΙΚΙ τοῦ καπετὰν Φαράση ἀρ-
μένιζα μεσοκάναλα ἐκείνη τῆ νύχτα. Σπά-
νια νύχτα πρώτη καὶ τελευταία θαρρῶ στή
ζωή μου. Τί εἶχαμε φορτωμένο; Τί ἄλλο ἀπὸ
σιτάρι; Πού ἐπηγαίναμε; Πού ἄλλου ἀπὸ τὸν
Πειραιᾶ Πράγματα καὶ τὰ δυὸ πού τὰ ἔκαμα
τὸ λιγότερο εἴκοσι φορές. Μὰ ἐκείνη τῆ βραδιᾷ
αἰσθανόμουν τέτοιο πλάκωμα στήν ψυχὴ πού
ἐκιδύνευα νὰ λιποθυμῶ. Δὲν ξέρω τί μοῦ
ἔφταιγε θέλεις ἢ γαληνεμένη θάλασσα, θέ-
λεις ὁ ξάστερος οὐρανός, θέλεις τὸ διαπεραστικὸ
ἡλιοπῆρι δὲν εἴμπορῶ νὰ εἶπῶ. Μὰ εἶχα τόσο
βαρεῖα τὴν ψυχὴ, εὔρισκα τόσο σαχλοπλημ-
μυρισμένη τὴ ζωὴ, πού ἂν με ἄρπαζε κανεὶς νὰ
με ρίξῃ στὸ νερὸ δὲν θὰ ἔλεγα «ὄχι!»

Ὁ ἥλιος ἦταν ὦρα βασιλεμένος. Τὰ χρυσο-
πόρφυρα σινεφάκια πού ἐσυντρόφευαν τὸ κα-
τέβασμά του ἐσκόρπισαν στὸν πλατὺν ὀρίζοντα,
ἐσκάλωσαν κάπου μαύρα σὰν γιγάντιες καπνιές.
Ὁ Ἀποσπερίτης ἔλαμψε κρυσταλλόχοιο μέσα
στὰ σκούρα. Ἐφάνηκαν ψηλὰ οἱ ἀστερισμοὶ
ἓνας κ' ἓνας. Τὰ νερὰ κάτω ἐπῆραν ἐκεῖνο τὸ
λευκοσκότεῖνο χρῶμα, τὸ κρῦο καὶ λαχταριστὸ
τοῦ ἀτσαλιοῦ. Τὸ ναυτόπουλο ἀναψε τὰ φανά-
ρια στή θέσι τους ὁ καπετάνιος ἐκατέβηκε νὰ
κοιμηθῇ ὁ Μπούλμπερης ἔκατσε στὸ τιμόνι ὁ
Μπραχάμης ὁ σκύλος μας ἐκουλουριάσθηκε στή
ρίζα τοῦ ἀργάτη ν' ἀναπαυθῇ κ' ἐκείνος. Ἐγὼ
οὔτε ν' ἀναπαυθῶ ἤμπορούσα. Οὔτε ὑπνο-οὔτε
ξύπνο. Ἐδοκίμασα νὰ πιάσω κουβέντα με τὸν
τιμονιέρη μὰ εἶχε τόσην ἀνοστία πού ἔσβυσεν

εὐθὺς σὰν φωτιὰ ἀναμμένη με χλωρόξυλα. Ἐ-
πήγα νὰ παίξω με τὸν Μπραχάμη, ἀλλὰ κ'
ἐκείνος ἐτρύπωσεν ἀκόμη περισσότερο τὸ μου-
σοῦδι στὰ πόδια του καὶ βαριεστισμένος ἐγρί-
νιασε σὰν νὰ μοῦ ἔλεγε: — Ἀφῆσέ με καὶ δὲν
ἔχω τὴν ὀρεξί σου! Τότε βαριεστισμένος κ' ἐγὼ
ἐπήγα κ' ἐξαπλώθηκα προύμητα καταμεσίς κ'
ἐκλείσα στή χούφτα τὰ μάτια μου, θέλοντας
νὰ μὴ βλέπω τίποτα περίγυρα, νὰ μὴν αἰσθά-
νομαι πῶς ζῶ. Καὶ λίγο-λίγο σχεδὸν τὸ ἐκα-
τόρθωσα. Κάτι ἐλάχιστο σὰν θαυτὸ καυτηλάκι
ἔβλεπα νὰ ζῆ στὸ κέντρο τῆς ὑπάρξεώς μου καὶ
γύρω κρῦα στάχτη νὰ σκορποῦνε τ' ἄκρα, νὰ
σμίγουν καὶ νὰ χωνεύουν μέσα στ' ἀναίσθητα
σανίδια τοῦ καταστρώματος.

Πόσο ἔμεινα ἔτσι δὲν ἤξεύρω. Τί μαύρες ιδέες
ἐκλώσα στὸ πνεῦμά μου ἢ καὶ ἂν ἐκλώσα καθό-
λου δὲν θυμῶμαι Ἀξαφνα ἔμωσ ἀρχισα ν' ἀνα-
τριχιάζω κάποια μαγνητικὴ ἐνέργεια νὰ ἐρε-
θίσῃ τὰ νεῦρά μου ὅπως ἡ ὑγρασία ἐρεθίζει τὰ
πουλιὰ στὸ φλυάρισμα. Κ' εὐθὺς πορφυρὸ κύμα
ἐχύθη ἀπάνω μου, ἔδραμε ἀπ' ὅλους τοὺς πό-
ρους τῆς σαρκός, ἐπέρασε στὰ αἰσθητήρια κ'
ἐπλημύρισε τὸ ἐγὼ μου ὀλάκερο Ἐπίστεψα
πῶς ἐκολύμπουν στὰ αἵματα. Καὶ ὅπως ὁ κοι-
μόμενος σὲ σκοτεινὸ δωμάτιο, αὐτόματα ξυπνᾷ
στὸ λαμπρόλευκο φῶς τῆς ἡμέρας κ' ἐγὼ αἰ-
σθάνθηκα τὴ ζωὴ ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη νὰ κουφο-
δρομῇ καὶ ἀνοιξά τὰ μάτιά μου. Τ' ἀνοιξά ἢ τὰ
ἐκλείσα δὲν θυμῶμαι. Θυμῶμαι μόνον πῶς ἔμεινα
ἀκίνητος, μαρμαρωμένος, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι ἐμ-
πρὸς στὸ κεφάλι τῆς Μέδουσας. Πρῶτη μου
σκέψις ἦταν πῶς ἐξύπνησα μέσα στὸν φάρυγγα
κάποιου ψαριοῦ πού γίγαντας ἐρροῦφηξε τὸ
καράβι μας. Καὶ ὅμως δὲν ἦτο φάρυγγας ψα-
ριοῦ. Ἦταν ὁ οὐρανὸς ψηλὰ καὶ κάτω ἡ θά-
λασσα. Μὰ ὅλα ψηλὰ καὶ χαμηλὰ στρωμένα
ἦσαν με ροῦχο κατακόκκινο, κυματιστό, πού
ἔβαφε με ἀβρὸ φεγγοβόλημα ὡς καὶ τὸ σω-
τρόπι τῆς σκίφης μας. Κάπου στὰ πέρατα τῆς
γῆς πυρκαγιὰ ἐτίναζε τὴ λαμπάδα τῆς ψηλὰ
κ' ἔρριχνε φοβεροὺς ἀποκλαμὸς περαδῶθε,
ἀπληστη νὰ χάψῃ τὰ σύμπαντα. Μὰ πού τὸ
κάμα καὶ πού ἢ ἀθάλη τῆς; Καὶ τὰ δυὸ ἐλει-
παν. Ὁ ἀέρας ἦταν ἴδιος ὅπας καὶ πρὶν λίγο
δροσερός, ὑγρὸς περισσότερο καὶ τὰ ξύλα, τὰ
σίδηρα, τ' ἄρμενα τοῦ καραβιοῦ δὲν εἶχαν κα-
νένα σημάδι.

Κάτω στὰ βάθη τοῦ βοριᾷ κάποιο μενεξεδέ-
νιο σύμφεφο ἀπλωσε κ' ἐτύλιξε μέσα γαλαζό-
χρωμα τ' ἀστέρις καὶ τέλος τὰ ἐκρυψε κάτω
ἀπὸ τὸ πυκνὸ μαγνάδι του. Καὶ παραπάνω τόξο
ἀπλώθηκε λευκοκίτρινο κ' ἔχυσε μεσοῦρανα πο-
τάμια σκοτεινὰ καὶ ποτάμια πράσινα, χρυσορ-

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ρόδινα καὶ γλαυκά, λέγεις καὶ ἤθελε νὰ βάψῃ
τὸ στερέωμα. Καὶ τὸ τόξο κινητὸ σὰν ἀνεμό-
δαρτο παραπέτασμα ἔσειε τὰ κρῶσσα ἐμπρός,
ἀπλωνε τὶς ἀραχνούφαντες δαντέλες του κ' ἐπρό-
βαينه καταχτητῆς τοῦ αἰθέρα, ὅπως ἡ πλημ-
μύρα προβαίνει καὶ σκεπάζει με ἀφροὺς καὶ
γλῶσσες τὴν ἀμμουδιά. Τ' ἀέρινα ποτάμια
ἔτρεχαν γοργὰ κ' ἐφοῦσκωναν κ' ἐκυλούσαν πάντα
σκοτεινὰ εἴτε πράσινα, χρυσορόδινα εἴτε γλαυκά
κ' ἐσκόρπιζαν ἀντιφεγγίσματα παντοῦ, σὰν
ἠλεκτρικὸν προβολὲς χουτρές καὶ ἀδαπάνητες.
Ἡ θάλασσα ἀκίνητη ἀντανακλούσε τὰ τόσα
χρῶματα κ' ἐφαίνονταν ὅλα ἐκστατικὰ ἐμπρὸς
στή θαυμαστὴ σπατάλη τοῦ τόσο σέλαος. Μὰ
περισσότερο ἐκστατικὸς ἦμουν ἐγὼ. Δὲν ἤξευρα
τί νὰ κάμω καὶ τί νὰ συλλογισθῶ. Ἐφτασε,
εἶπα τοῦ κόσμου ἢ συντελεῖα. Τέτοια ὅμως συν-
τέλεια ἤμποροῦσε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν καθένα.
Ἡλιογάβαλος ἢ Γῆ βούλεται νὰ πεθάνῃ μέσα
στὰ ροδοκύματα

Ἀξαφνα ὅμως ἀνατρόμαξα. Κάτω βαθειά,
μεσ' ἀπὸ τὸ μενεξεδένιο σύμφεφο εἶδα νὰ προ-

βαίνῃ ἴσκιος πελώριος. Ἡ χοντρή κορμοστα-
σιά, τὸ πυργογύριστο κεφάλι του ἐφάνταζαν
στὸ βάθος τ' οὐρανοῦ σὰν Ἄγιοιόρος. Τὰ δυὸ
τοῦ μάτια μεγάλα καὶ λαμπρὰ, ἐγύριζαν φω-
τεινοὺς κύκλους τὴν ἴριδα κ' ἔβλεπαν ὑπερήφανα
τὸν Κόσμο πρὶν τὸν λαχτίσουν στήν ἀνυπαρξία.
Νάτος! εἶπα ὁ θεόσταλτος ἄγγελος, ὁ χαλα-
στής καὶ σωτήρας. Τὸν ἔβλεπα με μάτια ὀρθά-
νοιχτα καὶ εἶχα σύγκρυο στήν ψυχὴ. Ἀπὸ
στιγμὴ σὲ στιγμὴ ἐπρόσμενα σφυρὶ νὰ πέσῃ
ἀπάνω μου τὸ φριχτὸ χτύπημα. Πάει τώρα ἢ
γῆ με τοὺς καρπούς, πάει καὶ ἡ θάλασσα με
τὰ ξύλα τῆς! Οὔτε τραγοῦδια πλέον, οὔτε τα-
ξειδία, οὔτε φιλιὰ Ἡ μήτρα τῆς γεννήσεως
καὶ τῆς θανάθς θὰ πέσῃ τέλος στήν ἀνυπαρξία
τὸ βάραθρο, χωρὶς καθόλου νὰ συγκινήσῃ τοὺς
κόσμους.

Ἀλλὰ δὲν ἄκουσα ἀκόμη τὸ χτύπημα. Ὁ
ἴσκιος ἐπρόβαينه στὰ νερὰ με ἄλματα πύρινα.
Καὶ ὅσο γρηγορότερα ἐπρόβαينه τόσο ἐμίκραινε
ἢ κορμοστασιά του. Καὶ ἄξαφνα ὁ θεότρομος
ὄγκος ἀγλαόμορφη κόρη ἐστάθηκε ἀντίκρου μου.

Διαμαντοστόλιστο στέμμα έφορούσε στο κεφάλι και τὰ πλούσια μαλλιά, γαλάζια χαιτή άπλωναν στις πλάτες ως κάτω στα κύματα. Τὸ πλατὺ μέτωπο, τ' άμυγδαλωτὰ μάτια, χείλη της τὰ κοραλλένια έχυναν περίγυρα κάποια λάμψη άθανασίας και κάποια ύπερηφάνεια βασιλική. Ἀπὸ τὰ γλαφυρὰ λαιμοτράχηλα έκατέβαινε κ' έσφιγγε τὸ κορμὶ ὀλόχρυσος θώρακας λεπιδωτὸς κ' έπρόβαλε στὸ άριστερὸ τὴν άσπίδα κ' έπαλλε στὸ δεξι τὴ Μακεδονικὴ σάρισσα.

Δέν είχα συνέρθη από τὴν άπορία και φωνὴ γλυκειά ήμερη και μαλακή σαν τὸ μονότονο ψιθύρισμα προαιώνιας βρύσης άκουσα νὰ μοὺ λέγη:

— Ναύτη-καλεναύτη. Ζῆ ὁ βασιλιάς Ἀλέξαντρος;

Ἐβασιλιάς Ἀλέξαντρος! έψιθύρισα με περισσότερη άπορία. Πῶς εἶνε δυνατό νὰ ζῆ ὁ βασιλιάς Ἀλέξαντρος; Δέν ήξευρα τί έρώτησις ήταν εκείνη και τί νὰ τῆς άποκριθῶ. ὅταν ή φωνὴ ξαναδευτέρωσε:

— Ναύτη-καλεναύτη. Ζῆ ὁ βασιλιάς Ἀλέξαντρος;

— Τώρα, κυρά μου! άπάντησα χωρίς νὰ σκεφθῶ τί κάνω, Τώρα βασιλιάς Ἀλέξαντρος! οὔτε τὸ χῶμά του δέν βρίσκειται στὴ γῆ.

Ἐμμέ! κακὸ ποὺ τὸ έπαθα! Ἡ άγλαόμορφη κόρη έγιεν εὐθὺς βδελυρὸ τέρας. Πελώρια έβγήκεν από τὸ κύμα κ' έδειξε στέλεχος λεπιδωτὸν τὸ μισὸ κορμὶ. Ζωντανὰ φίδια τὰ μεταξώμαλλα έσηκώθηκαν περαδῶθε. έβγαλαν γλώσσα και κεντριά φαρμακερὰ κ' έχυσαν φοβεριστικὸ άνεμοφύσημα. Τὸ θωρακτὸ στήθος και τὸ παρθενικὸ πρόσωπο άλλαξαν τὴ σύστασί τους άμέσως σαν νὰ ήταν ἡ Μονοβύζω τοῦ παραμυθιοῦ, Στρίγγλα μαζί και Μέγαιρα. Τώρα έκαλογνώρισα με ποιὸν είχα νὰ κάμω! Δέν ήταν ὄχι ὁ Χάρος τῆς γῆς, ὁ χαλαστής και σωτήρας άγγελος. Ἦταν ἡ Γοργόνα τοῦ Ἀλεξάντρου ἡ άδερφή, ποὺ έκλεψε τὸ άθανάτο νερὸ και γυρίζει ζωντανὴ και παντοδύναμη. Ἡ Δόξα ήταν τοῦ μεγάλου κοσμοκράτορα, άγέραστη κ' αἰώνια σὲ στεριά και θάλασσα. Καὶ μόνον για εκείνης τὸν έρχομὸ έχυσεν ὁ Πόλος ἄφθοιο τὸ σέλας του, νὰ στρώση τὸν αἰθέρα με τῆς πορφύρας τὸ χρῶμα. Δέν έρωτοῦσε βέβαια για τὸ φθαρτὸ σῶμα, αλλά για τὴν μνήμη τοῦ άφέντη της. Καὶ τώρα στὴν άκριτή μου απόκρισι μανισμένη έρριξε τὸ χέρι, ένα δασοτριχωμένο και βαρὺ χέρι στὴν κουπαστή, έπαιξε ζερβόδεξα τὴν οὐρά της κ' έδειξε άγριον ὠκεανὸ τὸν μυλακὸ Πόντο.

— Ὅχι, κυρά. ψέματα είπα. ψέματα! . . . έτρανοφώνησα με λυμένα τὰ γόνατα.

Ἐκείνη μ' εκύταξε άυστηρά, έστάθηκε κολλοσσὸς εμπρὸς μου και με φωνὴ τρεμάμενη έξαναρῶτησε:

— Ναύτη-καλεναύτη. Ζῆ ὁ βασιλιάς Ἀλέξαντρος;

— Ζῆ και βασιλεύει. άπάντησα εὐθὺς. Ζῆ και βασιλεύει και τὸν κόσμο κυριεύει.

Ἐκουσε τὰ λόγια μου καλά. Σαν νὰ έχυθηκε άθανάτο ρευστὸ ἡ φωνή μου στὶς φλέβες της άλλαξεν άμέσως τὸ τέρας. κ' έλαμψε παρθένα πάλι άγλαόμορφη. Ἐσήκωσε τὸ κρινατὸ χέρι της από τὴν κουπαστή, έχαμογέλασε ροδόφυλλα σκορπώντας από τὰ χείλη της. Καὶ άξαφνα στὸν ὀλοπόρφυρον αέρα έχυθηκεν αὔρα μυστική, τραγοῦδι πολεμικὸ, παιάνες νικητήριοι, λέγεις κ' έγύριζε τώρα ἡ Μακεδονικὴ φάλαγξ από τὶς χῶρες τοῦ Γάγγη και τοῦ Εὐφράτη.

Ἐσήκωσα τὰ μάτια ψηλά και είδα τὰ αἰθήρια ποτάμια, τὰ σκοτεινὰ και τὰ πράσινα, τὰ χρυσορρόδινα και τὰ γλαυκὰ νὰ σμίγουν στὸ ξενιθ και νὰ κάνουν Στέμμα γιγάντιο. Ἦταν κάμωμα τοῦ καιροῦ ἡ μήπως συμβολικὴ άποκρισις τ' οὐρανοῦ στὸ έρώτημα τῆς άθανάτης; Ποιὸς ξεύρει. Μὰ σιγά-σιγά οἱ φωτεινὲς άχτίνες άρχισαν νὰ ὠχραίνουν, νὰ συγχίζονται και τέλος νὰ σβύνουν μιὰ με τὴν άλλη, λέγεις κ' έπαιρνε τὰ κάλλη μαζί της ἡ Γοργόνα στὴν άβυσσο. Τώρα οὔτε Στέμμα οὔτε τόξο έφαινόταν πουθενά. Μόνον κάπου κάπου σκόρπια σύγνεφα έμεναν σταχτιά και κάτωχρα στὸν οὐρανὸ και μέσα στὴ ψυχὴ μου έτσι ὠχρὴ και συγχισμένη έμεινεν ἡ λαμπρὴ πορφύρα τῆς πατρίδας μου.

Με τὸ μπρίκι τοῦ καπετάν Φαράση άρμένιζα μεσοκάναλα εκείνη τὴ νύχτα.

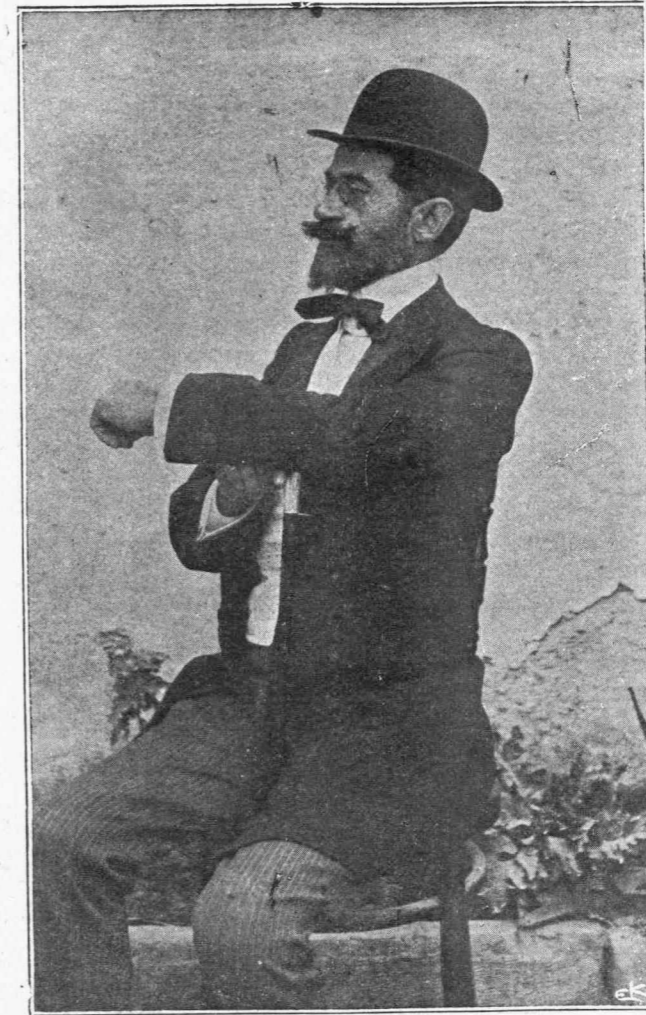
ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΤΟ ΜΑΡΑΜΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Θέλετε νὰ καθίσωμεν λίγο εἰς τὸ μπαλκόνι, είπεν ἡ Ἄννα. Ὁ ἥλιος έφυγε και φυσᾷ ένα τόσο ευχάριστον αεράκι. Καὶ έσυρεν έξω δύο καθίσματα. Ὁ Στέφας τὴν ήκολούθησε, χωρίς νὰ εἰπῆ λέξιν. Θέλετε νὰ διατάξω ένα καφέ, είπεν ἡ Ἄννα, ἡ ὁποία έστενοχωρεῖτο με τὴν σιωπὴν αὐτήν.

Δέν θέλω τίποτε. Ευχαριστῶ, είπεν ὁ Στέφας. Θέλετε νὰ σᾶς κάμω ὀλίγην άνάγνωσιν; εἰ-

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΛΑΥΡΑΓΚΑΣ

πεν ἡ Ἄννα, ἡ ὁποία είδεν επάνω εἰς τὸ κομοδίνο τὸ βιβλίον, ποῦ εἰδιάζεν ἡ Ἀμάλια.

Ὅχι, είπεν ὁ Στέφας. Θέλω νὰ μοὺ μιλήσης για τὴν ζωὴ σου εἰς τὴν ξενιτειά, για τὰς σπουδὰς ὅπου έκαμες, για τοὺς μεγάλους ιατροὺς ὅπου έγνώρισες εκεί.

Ἡ Ἄννα ὡς νὰ έφωτίστη έξαφνα. Νὰ σᾶς ὀμιλήσω για τὴν επιστήμην, είπε. Ἐχετε δικηο. Εἶναι τὸ μόνο άληθινὸ και μεγάλο πρᾶγμα εἰς τὴν ζωὴν. Τὰ θύματα τῆς επιστήμης εἶναι οἱ μεγαλύτεροι ήρωες τῆς ανθρωπότητος.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Στέφα ακτινοβόλησεν. Πρῶτην φορὰν από τὸ πάθημα του εὐρίσκειτο ανθρωπος ποὺ με δύο λόγια του τὸν εξύψωνε και τοῦ επηρεοσίζεε τὸ μαρτύριόν του τῶσον ευγενὲς και εξιδανικευμένο.

Καὶ ἡ Ἄννα άρχισε τότε νὰ τοῦ αναφέρει τὰ ὀνόματα τῶν μεγάλων επιστημόνων, οἱ ὁποιοὶ κατὰ τὰ τελευταῖα έτη έχασαν και τὴν ζωὴν των άκόμη εἰς πειράματα επιστημονικά. Τὸ ράδιον ὡς τώρα εἶχε δύο μεγάλα θύματα, είπεν ἡ Ἄννα. Ἀλλά πόσοι έσώθησαν και θά σωθοῦν μετὰ τὰς τελευταῖας περι τῆς εφαρμογῆς του ανακαλύψεις.

Ὁ Στέφας τὴν ήκουε και τὸ πρόσωπόν του έφωτίζετο. Εἶχα τὴν ιδέαν μου και εἰγώ, τῆς είπε. Καὶ ἴσως θά κατώρθωνα νὰ φθάσω εἰς κάποιον άποτέλεσμα, αν δέν συνέβαινε τὸ δυστύχημα. Μαζὴ σου τώρα ήμποροῦμεν νὰ συνεχίσωμεν τὰς δοκιμάς. Μοὺ είπαν ὅτι εἶχες ακολουθήσει σειρὰν ιατρικῶν μαθημάτων και ὅτι τώρα τελευταίως ήρχισες νὰ κατγίνεσαι

στασις νὰ ἐγίνετο μέσα της, εἶπε δυνατά: "Ὅχι. Ποτέ πειά! Ποτέ.

Ὁ Στέφανος ποῦ ἐκάθητο ἀντίκρου της, ἐρώτησε γρήγορα. Τί εἶναι αὐτὸ τὸ ποτέ πειά, κυρία Ἄννα.

Μιά ὑπόσχεσις ποῦ δίδω στον ἐαυτόν μου, εἶπεν ἡ νέα, τὴν ὥρα ποῦ βλέπω ὅλες αὐτὲς τῆς ὠραιότητες τῆς Ἑλληνικῆς φύσεως. Τὸ ξέρετε ποῦ ἐδῶ ἴσθην Ἑλλάδα εἶναι ὁ Παράδεισος καὶ ἐκεῖ ἐπάνω ἡ κόλασις, μιὰ μαύρη κόλασις, εἶπε μὲ ζωηρότητα.

Ναί! μὰ ὅταν εἶναι ἡ σῆζον ἐκεῖ ἐπάνω, εἶπεν ἡ Ἀμάλια, ὅταν δίδονται ἐξοχικαὶ ἑορταὶ μὲ τὸσον πλοῦτον καὶ μεγαλοπρέπειαν! Ἄ! ὄχι! Ἡ ζωὴ τῆς Εὐρώπης ἔχει ἄλλες χάρες. . . Ἄς εἶναι, ἐδῶ ἡ φύσις μας ἔχει τὰ μεγάλα πλούτη.

Ποῦ τὰ ἀπολαμβάνουν ὅλοι ἀνέξοδα, εἶπεν ἡ κ. Θωμά. Γιὰ δῆτε, τὰ παιδιὰ αὐτὰ ποῦ πλέουν ὀλημερῆς εἰς τὸ νερὸ σὰν πᾶπιες. Γιὰ δέτε μάγουλα καὶ σωματάκια σκαλιστά. Ὁ ἥλιος καὶ ἡ θάλασσα καὶ τὰ λουλούδια τῶν ἀγρῶν εἶναι ὁ πλοῦτος τους. Τὸ κόττερο εἶχε φθάσει εἰς μιὰ μικρὴ ξύλινη ἀποβάθρα κάτω ἀπὸ τὸ Ἀχιλλεῖον. Ὁ ἐπιστάτης εἰδοποιημένος ἀπὸ τὴν κ. Θωμά, τοὺς ἐπερίμενε.

Καλῶς ὠρίσατε σινιόρα Ἀμάλια, τῆς εἶπε εὐθὺς ποῦ πρώτη ἐπήδησεν ἔξω.

Μπαρὲ, ὁ Γεράσιμος, εἶπεν ἐκεῖνη δίδοντας του τὸ χέρι μὲ οἰκειότητα. Ποῦ βρέθηκα ἐδῶ; Ἐγίνετο ἐπίσημος τὴν ὥρα;

Αἶ, κοντέσσα μου! Δόξα νᾶχη ὁ Θεὸς καὶ τ' ἀφεντικὸ ὁ κόντε Θωμάς ποῦ μ' ἐσύστησε.

Ἐν τῷ μεταξύ ἐβγήκαν καὶ οἱ ἄλλοι. Ἐφερν ἐδῶ ἡ βάρκα καλάθια μὲ τὰ φαγιὰ, ἐρώτησεν ἡ κ. Θωμά.

Ὅλα εἶναι ἑτοιμα, κοντέσσα μου, καὶ τὸ τραπέζι στρωμένο. Καὶ πραγματικῶς λίγο πάρα πέρα κάτω ἀπὸ πελώριες ἀκακίες ποῦ ἐκρεμοῦσαν σὰν τσαμπιὰ φορτωμένα τὰ ἀσπροκρινωπά λουλούδια τῶν ἤτο στρωμένο ἓνα μεγάλο τραπέζι στολισμένο ὅλο μὲ κρύα φαγιὰ καὶ ὠραία τριαντάφυλλα. Ἐνα κοριτσάκι ξυπόλυτο καὶ ἡλιοκαμένο μὲ τὰ χέρια του φορτωμένα μπουκέτα ἦλθε καὶ ἐπρόσφερε ἄνθη καὶ εἰς τὰς κυρίας καὶ εἰς τοὺς κυρίους.

K. PAPPEN

Βιβλίον εἶνε ἡ σιωπηλὴ μελωδία, εἰς τὴν ὁποίαν ἕκαστος συγγραφεὺς ἀποτυπώνει τὰς διακρινόμεναι τῆς ψυχῆς του.

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΑΔΑΜΙΑΔΟΥ

ἙΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

Τὸν Ὀκτώβριον ἡ μικρὴ συντροφιά ἀναγκαστικῶς ἐχωρίσθηκε, μὲ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ συναντηθοῦν πάλιν εἰς τὴν Ρώμην κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰανουαρίου. Οἱ δὲ Βέργα ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, αἱ τέσσαρες Ἀμερικανίδες ἐπέστρεψαν εἰς τὸ Παρίσι.

Τὸ γράμμα τῆς κυρίας Ρονάλδου πρὸς τὸν σύζυγόν της τὸν ἐπλήγωσε βαθύτατα· χωρὶς νὰ τὸ προσέξῃ κάθε λέξις ἐρέθιζε τὴν εὐαισθησίαν του, ἠύξανε τὸ πείσμα του καὶ ἐπροκάλεσε θυμὸν, ἀπὸ ἐκείνους ποῦ παθαίνουν οἱ καλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ὅμως εἶνε ἐξαίρετικῶς πεισματώδεις. Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα ἦτο ὅτι δὲν ἀπῆντησε εἰς τὴν σύζυγον του. Ἡ σιωπὴ αὐτῆ ἐξέπληξε κατ' ἀρχὰς τὴν Ἑλένην, ἔπειτα τῆς ἐπροξένησε λύπην καὶ θυμὸν συγχρόνως. Ἐνόμισεν ὅτι ὠφείλετο εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῆς πεθερᾶς της καὶ τῆς κουινιάδας της· ἡ ἰδέα αὐτῆ τῆς ἐκαρφώθη εἰς τὸν νοῦν, τὴν ἔκαμεν ἄδικον καὶ παράλογον. Ἡ δεσποινὶς Beauchamp προσπαθοῦσε ματαίως νὰ τὴν πείσῃ ὅτι ἦτο μεγάλη ἀπαίτησις νὰ θέλῃ ἓνας ἄνθρωπος, ὅπως ὁ σύζυγός της, νὰ ἀφήσῃ τὰς ἐργασίας του καὶ νὰ ἔλθῃ νὰ πλήξῃ μὲ συντροφίαν ξένων καὶ ἀέργων. Ἡ Ἑλένη, ἀπεκρίθη ὅτι ἄξιζε μίαν τέτοιαν θυσίαν. Ἐκτὸς τούτου ὅτι ὁ Ἐρρῆκος εἶχεν ἀνάγκην ἀναπαύσεως καὶ ἀλλαγῆς καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπορροφᾶται τελείως ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην· καὶ ὅτι αὐτῆ δὲν ὑπανδρεύθη τὴν χημεῖαν, ἀλλ' ἓνα ἄνδρα.

Ὅταν μιὰ γυναίκα θέλει νὰ ἀποδείξῃ μίαν ἰδέαν της λογικὴν δὲν ὑπάρχει ἐλπίς νὰ μεταπεισθῇ. Ἡ Ρολάνδου κατώρθωσε ὄχι μόνον αὐτὴ νὰ εἶνε βέβαια, ἀλλὰ νὰ πείσῃ καὶ τὴν θεῖαν της, ἡ ὁποία ἦτο τὸσον λογικὴ, ὅτι αὐτῆ εἶχε δίκιον. Χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ κάθε Δευτέραν καὶ κάθε Πέμπτην ἐπερίμενε μετὰ νευρικῆς ἀνησυχίας τὸ ταχυδρομεῖον καὶ ὅταν μετὰ τῶν πολυκρίθμων γραμμάτων της, δὲν ἔβλεπε τίποτε ἀπὸ τὸν σύζυγον της ἠσθάνετο τὴν καρδίαν της νὰ σφίγγεται, καὶ ἡ λύπη αὐτῆ ἠύξανε τὸν θυμὸν της. Ὁ Κάρολος Beauchamp τὴν κατηγοροῦσε ἀνεπιφυλάκτως εἰς ὅλα τὰ γράμματα του καὶ τὴν παρακίνοῦσε νὰ ἐπιστρέψῃ. Τέλος ἀφοῦ εἶδεν, ὅτι δὲν ἔκανε τίποτε, ἔπαυσε νὰ τῆς γράφῃ διὰ τὸ ἀντικείμενον αὐτό.

Ὅταν ἔγραψεν εἰς τὸν Ἰάκωβον Ἀσκώτ ἡ δεσποινὶς Καρόλ ὅτι ἡ ὑγεία τῆς μητέρας της δὲν τῆς ἐπέτρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ τὸν χειμῶνα

εἰς τὴν Ἀμερικὴν, τὸν προσεκάλεσε νὰ ἔλθῃ νὰ τὰς συναντήσῃ εἰς τὴν Ρώμην. Τοῦ ἀνήγγειλε ὅμως τὴν ἀπόφασιν της αὐτὴν μὲ τέτοιον τρόπον, ὥστε ὁ δυστυχὴς νέος ἀφωπλίσθη καὶ πάλιν, καὶ ἡ Δώρα εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἐπιθυμῇ τὴν παρουσίαν τοῦ νέου, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔλεγε τὴν λύπην της διὰ τὴν ἀπουσίαν του εἰς τὴν φίλην της.

Χωρὶς ἡ κ. Ρονάλδου νὰ κάμῃ τὴν παραμικρὰν ἐξομολόγησιν εἰς τὴν δεσποινίδα Καρόλ, ἐκεῖνη ἐμάντευσε ὅτι κάποιος φλέρτ εἶχε γίνῃ μετὰ τῆς Ἑλένης καὶ τοῦ Ἰταλοῦ, καὶ δὲν ἔπαυε νὰ τὴν ἐρωτᾷ δι' αὐτὸν καὶ νὰ ἐκφράζῃ τὴν ἐπιθυμίαν της νὰ τὸν γνωρίσῃ.

— Εὐτυχῶς δι' ἐσὲ ὁ Ἰάκωβος θὰ εἶνε παρὼν διὰ νὰ σὲ προσέξῃ, τῆς εἶπε μίαν ἡμέραν ἡ Ἑλένη, καὶ σὲ συμβουλεύω νὰ ἀποφύγῃς νὰ φλερτάρῃς μὲ τὸν Sant Anna.

— Διατί;

— Διότι οἱ ξένοι εἶνε περισσότερον ἐπικίνδυνον εἰς τὸ παιγνίδι αὐτό...

Τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Δεκεμβρίου, ἡ μαρκησία Ἀγγιλὸν, ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὴν κυρίαν Βιλάρ, τὴν μητέρα της, ἦλθεν εἰς Παρισίους διὰ ν' ἀγοράσῃ τὰ χίλια ἀντικείμενα ὅπου εἶχεν ἀνάγκην διὰ τὸ μεγάλο Χριστουγεννιάτικον δένδρον, τὸ ὁποῖον ἔκανε κάθε χρόνον διὰ τὰ μικρὰ τοῦ Blonay. Ἐμεινε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Καστιλιὸν διὰ νὰ μὴν ἀνοίξῃ τὸ σπίτι της. Τῆς ἤρесе νὰ μὲνῃ εἰς τὸ αὐτὸ διαμέρισμα εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε μείνει ὅταν ἦτο κόρη, ἐκεῖ ὅπου εἶχε ὑπανδρευθῆ· ἡ Ἀμερικανὶς ἡ ὁποία δὲν εἶνε αἰσθηματικὴ ἔχει ἐν τούτοις τὴν θρησκείαν τῶν ἀναμνήσεων. Ἡ Ἄννα ἐνθουσιάζετο, ὅταν συνῆντησε τὰς συμπατριωτίσσας της, καὶ τὰς προσεκάλεσε νὰ ἔλθουν νὰ περάσουν τὰς ἑορτὰς εἰς Blonay. Ἡ δεσποινὶς Καρόλ εἶχεν ἔκτακτον χαρὰν.

— Καὶ φαντάσου, ὅτι θὰ ἐχάναμεν τὴν διασκέδασιν αὐτὴν, ἂν ἐπιστρέφαμεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν!... Τί τύχη ποῦ εἶχαμεν!..

Εἰς τὰς εἴκοσι Δεκεμβρίου ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Δώρα μαζὴ μὲ τὴν δεσποινίδα Beauchamp καὶ τὴν κυρίαν Καρόλ, ἔφυγον πρὸς συνάντησιν τῆς φίλης των. Ἡ θεὰ τοῦ πύργου τοῦ Blonay, ἐνὸς ἀπὸ τοὺς ὠραιότερους τῆς Γαλλίας, τὰς ἔκαμε νὰ φωνάξουν ἀπὸ θαυμασμόν. Ἐμειναν ἔκθαρβοι καὶ ἐστατικάι νὰ βλέπουν τὴν Ἄνναν τὸσον καλὰ μέσα εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐτὴν κατοικίαν.

Μετὰ τῶν ξενιζομένων εἰς τὸν πυργον εὐρίσκοντο ὁ ὑποκόμης δὲ Νοζαὶ καὶ ὁ κύριος δὲ Λιμερξί. «Ὁ πρίγκηψ» ἐνθουσιάζετο, διότι ἐπανεῦρεν εἰς τὴν ἡσυχίαν τῆς ἐξοχῆς, τὴν Ἀ-

μερικανίδα ἐκείνην, τῆς ὁποίας καὶ μόνῃ ἡ καλλονὴ τοῦ ἔκαμεν εὐχαρίστησιν καὶ ἡ ὁποία τὸν ἐνδιέφερε ἐπειδὴ εἰς αὐτὴν εὗρισκε τὴν νέαν γυναίκα. Ἦτο ἡ πρώτη πνευματώδης γυναίκα ὅπου ἐπλησίαζε. Καθὼς ὁ Sant Anna ἐξεπλήσσετο διὰ τὴν τὸσον μικρὰν θέσιν ὅπου ἐφαίνετο, ὅτι κατεῖχον τὸ αἶσθημα καὶ ὁ ἔρωσ εἰς τὴν ζωὴν τῆς κ. Ρονάλδου, οὕτω καὶ ὁ κόμης ἂν καὶ ἦτο περασμένης ἡλικίας, τοῦ ἐφαίνετο ἡ ἀδιαφορία της ὕβρις εἰς τὸν ἄνδρα. Καὶ ὅμως ἡ Ἑλένη ἦτο ἀπολύτως εὐλικρινὴς. Παρὰ τὰ ὠραία χρώματά της, τὴν λαμπρὰν ὄψιν της, τὸ πρόσωπόν της ἦτο ψυχρὸν, ἴσως τραχύ. Τοῦ ἔλειπε τὸ γλυκὺ φῶς, τὸ θερμὸν, τὸ ζωντανόν, τὸ ὁποῖον ἔρχεται ἀπὸ τὴν ψυχὴν: καὶ ὁ κόμης ἔλυπεῖτο δι' αὐτὸ, ὡς καλλιτέχνης καὶ ὡς ἄνδρας.

Ὅταν ἐκύτταζε τὴν Ἑλένην, πολλάκις τοῦ ἤρχετο νὰ φωνάξῃ, ὅπως ἐμπρὸς εἰς ἓνα ἔργον χαλασμένο: «Τί κρίμα! Τί κρίμα!» Ἐξαφνα ὅμως ἤρχισε νὰ παρατηρῇ, ὅτι εἶχε κάποιαν φροντίδα, καὶ τὸ ὁποῖον πολλές φορές τὴν ἔκαμε ν' ἀφαιρῆται. Ἡ εὐθυμία της δὲν ἦτο τὸσον εὐλικρινὴς, τὸ πνεῦμα της τὸσον ἐλεύθερον, ὅπως ὅταν ἐπρωτογνωρίσθησαν. Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἔλεγε εἰς τὸν Λιμερξί πόσον ὠραία θὰ ἐπερνοῦσεν εἰς τὴν Ρώμην, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ τοῦ ἐκμυστηρεύεται τὸ παράπονον, ὅπου εἶχεν ἐναντίον τοῦ συζύγου της. Ὁ κόμης τὴν ἐκύτταξεν ἔκπληκτος.

— Καὶ ἀλήθεια, πιστεύετε ὅτι ὁ κ. Ρονάλδος ἔχει ἄδικον;

— Βεβαίωςτατα!

— Καὶ ἡ συζυγικὴ ὑπακοή; δὲν τὴν σκέπτεσθε;

Ἡ κυρία Ρολάνδου ἐγέλασε μὲ τὴν καρδίαν της.

— Ἡ συζυγικὴ ὑπακοή! αὐτὴ εἶνε καλὴ διὰ τὸ χαρέμι καὶ τὴν σκηνὴν τῶν ἀγρίων. Εἴμεθα ἴσαί με τοὺς συζύγους μας. Δυναμέσθαι νὰ πωλήσωμεν, ν' ἀγοράσωμεν, νὰ διαθέσωμεν τὴν περιουσίαν μας, χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν των.

— Τότε ὅταν ὑπανδρεύεσθε, δὲν ὑπόσχεσθε ὑπακοὴν μαζὴ μὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστην;

— ὦ! ὁ παλαιὸς ἔρκος, ὑπάρχει ἀκόμη εἶνε ἀλήθεια, εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν τελετὴν τοῦ γάμου τοῦ ἀγγλικανικοῦ δόγματος, ἀλλὰ πολλοὶ ἱερεῖς τὸν παραλείπουν, γνωρίζοντες καλὰ, ὅτι δὲν θὰ τὸν κρατήσωμεν. Μερικαὶ νεάνιδες προλαμβάνουν καὶ ἀπατιοῦν νὰ παραλείψῃ. Αὐτὸ μάλιστα ἔγινε αἰτία νὰ ψυχρανθῇ μιὰ φίλη μου μὲ τὸν μνηστῆρα της. Ἀλλὰ τέλος καὶ αὐτὸς, ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι ὑπετάχθη.

Η ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

Τέλος πάντων οί 'Ολλανδοί απέκτησαν διάδοχον! Η χαρά των είναι απεριγράπτος. Ίδου πώς την περιγράφει Γάλλος δημοσιογράφος.

«Κατάκοπος εισέρχομαι εις έν από τὰ καλλίτερα έστιατόρια, όπου βλέπω κυρίας εξώμους και κυρίους με φράκον, οί όποιοί κάθε πέντε λεπτά έσηκώνοντο και έψαλλον τον έθνικόν όλ λαιδικόν ύμνον.

«Κάπου κάπου εξεφώνουν προπόσεις τας όποιας δεν ένούν και κατόπιν οί άνθρωποι εκεί νοι, οίτινες μέχρι τής χθές δεν έγνώριζοντο καν επίάνοντο από τὰ χέρια και έχορευαν φαρνδόλαν γύρω από τὰ τραπέζια. Μόνος έγώ ήμην παρείσακτος. Μ' έπιασαν και κάποιος μου είπε.

— Είστε Γάλλος! Χαίρομαι! «Ολοι χαίρομεθα. Είμεθα κατειθυσιασμένοι με την Βασίλισσάν μας. πού μās έδωκε ένα παιδί, ως είναι και θηλυκόν. Εκείνος εκεί είναι ο κλειδοϋχος τής Βασιλίσσης. Οί άλλοι είναι κατωτέρας κοινωνικής διαβαθμίσεως. Άλλ' όλοι είμεθα ένα. Θέλετε να γίνητε και σεις ένα μ' έμάς;

Και ούτω έγινα και έγώ ένα μ' αυτούς...»

Βεβαιούται ότι ανάδοχος του Διαδόχου του 'Ολλανδικού Θρόνου θα είναι ο Αυτόκράτωρ Γουλιέλμος, ό όποιος θα μεταβή επίτηδες εις την Χάγην.

ΔΩΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΕΟΓΕΝΝΗΤΟΝ ΔΙΑΔΟΧΟΝ

Οί 'Ολλανδοί είχαν τον απαιτούμενον καιρόν να προετοιμάσουν τὰ δώρα δια την γέννησιν την όποιαν μετά τόσης χαράς έπερίμεναν. Η κούνια είναι πάντοτε εις τας περιστάσεις αυτās ένα από τὰ δώρα. τὰ όποια κατέχουν την κυριωτέραν θέσιν.

Αί κούνιαι πού προσεφέρθησαν εις την Βασίλισσαν Βιλελμίναν διακρίνονται δια την ωραιότηταίδως των θαυμασίων ταντελλών του τόπου.

Το Άμστερντάμ εξέλεξε το ξύλο τής τριανταφυλλιάς, ή Μεσημβρινή 'Ολλανδία τὰ χρυσά κοσμήματα.

«Επειτα έρχονται τὰ άλλα μικρά εξαρτήματα, ή μπουγιота, ή όποια χρησιμεύει δια να θερμαίνη την κούνια. είναι άσημένια και προσεφέρθη από την πόλιν Βοεγμονά, το σκέπασμα προσέφερε ή πόλις Deventer, το άμαξάκι έκαμαν αί γυναίκες τής Ζέλαντε, και είναι θαύμα τέχνης, όλον κατασκευασμένον από φίλτισι, χρωματιστό πετσί, ασπρο μεταξωτό, πολύτιμες ταντέλλες, και με στολισματα από χρυσό και σμάλτο πορτοκαλί.

Εις το βάθος τής μικράς άμάξης ύπάρχει ένας σωλήν δια ζεστό νερό προς θέρμασιν των ποδών από άσημι.

Η έπαρχία του Groningue εξέλεξε πολύτιμον αντικείμενον, το όποιον είναι τόσον ωραίον, ώστε ήμπορούσε να χρησιμεύση περισσότερον δια προθήκην μουσείου, παρά δια να διασκεδάξη την διάδοχον· είναι μια χρυσή κουδουνίστρα στολισμένη με διαμάντια και ζουμπρούτια.

Βεβαίως είναι ωραία ή έκουσία προθυμία του λαού, άλλ' εκείνο πού είναι συγκινητικόν είναι ότι έσκέφθησαν και δια τὰ όλιγώτερον ευτυχισμένα μικρά, τὰ όποια έγγενήθησαν την αυτην ήμέραν. Το Οίκοκυρικόν Σχολείον τής Χάγης προετόιμασεν έξ προίκας δια τὰ μικρά όπου έγγενήθησαν ταυτόχροτως με την διάδοχον του θρόνου, και αί γυναίκες των αξιωματικών προετόιμασαν βιβλιάρια τής Λαϊκής Τραπέζης, δια τὰ ευτυχή αυτὰ μικρά.

Αναμφιβόλως προξενεί ευχαρίστησιν ή άφέλεια και το μάθημα τής απλότητος το όποιον την στιγμην αυτην δίδει ο όλλανδικός λαός, όπως επίσης έδωκε τόσα άλλα κατά το διάστημα των αιώνων.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Λύκειον θηλέων εις την Κων)πολιν. Οί Τούρκοι όρμουν προς την πρόοδον με άλλατα. Εύθες από τής ψηφίσεως του Συντάγματος κατά το παρελθόν έτος ο Σουλτάνος είχε δωρήσει άπεραντον οικόπεδον εις Φουντουκλή προς ίδρυσιν εκεί Λυκείου 'Οθωμανίδων. Η Κυβέρνησις είχε καταβάλλει τὰ έξοδα τής οικοδομής, ή όποια σήμεραν εύρίσκειται περι το τέλος της.

Το πρόγραμμα έκανονισθη σύμφωνα με τὰ προγράμματα των γερμανικων γυμνασίων των θηλέων, με την διαφοράν, ότι αί έδω μαθήτρια θα είναι έσωτερικάι.

Ωστε αί 'Οθωμανίδες μετά έν έτος συνταγματικού πολιτεύματος θα έχουν γυμνάσιον και αί Έλληνίδες μετά όγδοήντα έτη ελευθερίας δεν έχουν.

Μέλος τής Έταιρίας των ανθρώπων των Γραμμάτων εξέλέγη ή δούκισσα de Rohan. Την υποψηφιότητα της υπέβαλαν οί κ. κ. Jean Bichepin και Paul Hervieu. Του μηνιαίου δε γεύματος τής έν λόγω Έταιρείας θα προεδρεύση ή κ. Juliette Adam.

Δι' έν άσμα υπέρ των γυναικείων δικαιωμάτων προσεκηρύχθη υπό του όμωνύμου σωματείου διαγωνισμός. Το βραβείον θα είναι εκατόν δολλάρια. Ο διαγωνισμός είναι διεθνής.

Εις το μεταλλειολογικόν άμερικανικόν συνέδριον το συγκληθέν έσχάτως εις Πιτσβούργον παρευρέθη ως αντιπρόσωπος τεσσάρων μεταλλευτικων έταιριων ή κ. Νέλλη Άκραμ. Είναι ιδιοκτήτρια και διευθύντρια ιδίου μεταλλείου, αί εκθέσεις δε και παρατηρήσεις της έκαμαν ιδιαίτεραν έντύπωσιν.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΓΙΑΙ

Όταν πρό δύο εβδομάδων εδίδετο δια πρώτην φοράν ή Διδώ δεν έπροφθάσαμεν να γράψωμεν παρά όλίγα ένθουσιώδη λόγια την τελευταίαν στιγμην.

Και ήμπορούσαν και ωφείλαν να γραφούν τόσα πολλά δια τον θαυμάσιον αυτόν συνθέτην, ο όποιος κατώρθωσε να παρουσιάση έργον τόσον τελείως ωραϊον, γνησίως έλληνικόν και να έλκύση τον θαυμασμόν και των διαπρεπεστέρων ξένων μουσικων τής πόλεώς μας.

Ο κ. Μαρσίκ, ο διευθυντής τής όρχήστρας του 'Ωδείου, έγγραψεν ωραϊαν κρίσιν δια την Διδώ και ένθουσιώδως τόσον ωμίλησεν περι αυτης όλοι όσοι έννοούν μουσικήν, ώστε εξύπνησαν τέλος πάντων από τον ληθαργικόν ύπνον των και τας καλās λεγομένας τάξεις μας, αί όποιαι κατά την δευτέραν παράστασιν του έργου προσήλθαν και έχειροκρότησαν ζωηρώς τον Έλληνα καλλιτέχνην.

Άλλού ή Διδώ θα είχαν είκοσι, τριάντα, εκατόν πέντες, όπως λέγουν' έδω είχε τρεις. Κάτι κι' αυτό, αν ληφθ ή ύπ' όψιν και το μουσικόν περιβάλλον και ή άδιαφορία προς κάθε πράγμα έλληνικόν. Και ή μεν άδιαφορία είναι ασθένεια όλων των νεοπλουτών πνευματικώς, οί όποιοι ήρχισαν να βλέπουν με φως ξένον και φυσικά τὰ ξένα έννοούν και αντιλαμβάνονται καλλίτερα από τὰ ιδικά των.

Άλλά το μουσικόν περιβάλλον, έπειτα από δύο μεγαλώνυμα ώδεα και τρίτον άκόμη εις τον Πειραιά, δεν έπρεπεν άρά γε να είναι πολύ περισσότερον ανεπτυγμένον;

Άδιάφορον. Η έλληνική τέχνη ένίκησε θριαμβευτικά με την Διδώ, τής όποιας το λιμπρέττο, δραματικώτατα συντεθειμένον, έγγραφη από τον κ. Πολ. Δημητρακόπουλον, ανταποκρινόμενον εις τας απαιτήσεις μελοδράματος συγχρόνου, αν και ή υπόθεσις του ελήφθη από την αρχαιότητα.

Και ένω την Παρασκευην έχειροκροτούσαμεν με υπερηφάνειαν τον κ. Λαυράγκαν, το Σάββατον βράδην είχαμεν ένα άκόμη μουσικόν θρίαμβον τής συμπαθους και μοναδικής άρπιστριάς μας δεσποινίδος Λουκίας Ιωάννου εις την αΐθυσαν του Παρνασσού.

Η διαπρεπής καλλιτέχνης μας, ή όποια είναι γεννημένη δια την άρπαν, άβρα και λεπτή και ποιητική, όπως οί στόνοι του χρυσού όργάνου της, μās έκαμε να αισθανθώμεν στιγμās εξάρσεως με το λεπτόν και αισθηματικόν παίξιμόν της. Εις την φαντασίαν του Schubert ανέπτυξε δύναμιν τέχνης ύπέροχον. Απέδωκε δε με αίσθημα και χρώμα των έντελώς έλληνικόν, την επίτηδες δι' αυτην συντεθεισαν φαντασίαν του κ. Σακελλαρίδου υπό τον τίτλον «Μόνη». Ο κ. Schultze έπαίξεν εις το μακικό βιολί του ωραία πράγματα και μόνον ή κ. Νίνα Φωκιά μās έστέρησε τής χαράς να την ακούσωμεν, κακοδιατήσασα την τελευταίαν στιγμην. Το θέατρον το Έλληνικόν είχε και την πρώτην του τής θερινής περιόδου με το δράμα του Ibsacco, την Μητρότητα εις την Νέαν Σκηνήν. Κόσμος πολύς

ΠΟΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

και εκλεκτός είχε συγκεντρωθή εις το θέατρον και έχειροκρότησεν ένθουσιώδως ως πάντοτε την τελείως ύποθυείσαν το μέρος τής μητρος δα Μαρίκαν Κοτοπούλη και τον πάντοτε και εις τὰ δράματα άκόμη διακρινόμενον κ. Κ. Σαγιώρ. Έν γένει ο θίασος τής Νέας Σκηνης και φέτος είναι λαμπρά κατηρτισμένος, θα δώση δε έναλλάξ δράματα και κωμωδίας, πρωτοτύπους και εκ μεταφράσεων με την εκλεκτότητα, ή όποια διακρίνει και την δα Κοτοπούλη και τον Σαγιώρ.

Η ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»,

Φαίνεται όλίγον σαν όνειρον ότι Έλληνικόν Περιοδικόν, το πρώτον έως τώρα κατώρθωσε να έορτάση τριακονταετηρίδα. Η «Διάπλασις των Παίδων» είχε την χαράν και την τιμήν αυτην, την όποιαν μοιράζονται εξ' ύτου, διευθυνσις, σύνταξις και αναγνώσται. Δια τους τελευταίους μάλιστα πρέπει να έξαρθη ιδίως το πράγμα και να ψυχολογηθ ή άγάπη των παιδιών προς την άνάγνωσιν ένόσω είναι μικρά και ή άδιαφορία των όταν μεγαλώσουν.

Έλέγχθη ότι ή δίψα των μικρών εις το να μανθάνουν τὰ κάμνει να αγαπούν την άνάγνωσιν. Έγώ νομίζω το έναντίον. Η δίψα των να διασκεδάσουν μάλιστα. Και επειδή ή «Διάπλασις» κατορθώνει να τὰ διασκεδάξη, ένω τὰ διδάσκει, τὰ μικρά την άγάπησαν και έξακολουθοούν να την αγαπούν και όταν μεγαλώσουν άκόμη.

Εις την έορτην ωμίλησεν οί κ. κ. Κακλαμάνος, Τσοκόπουλος και Άννινος. Έτραγουδήσεν ή δις Κορομηλά και άπήγγειλα ποιήματα οί κ. κ. Προβελέγγιος, Πολέμης και Σουρής. Έπειτα οί δύο υιοί του κ. Ν. Λάσκαρη και ο μικρός Γιαννουκάκης έπαίξαν μικράν παιδικήν κωμωδίαν, καλλίτερα από μεγάλους και ή δις Χρυσούλη άπήγγειλε μονόλογον.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Την εποχήν αυτην όπου τὰ άρνιά είναι καλά κρεατωμένα ή άρνίσιας μπιρίζολες τής σχάρας είναι νοστιμώτατες. Κοκκινισμένες με βούτυρο και συσμένες με κρασί είναι επίσης πολύ καλές, όταν συ-

νοδεύονται από γαρνιτούρα πιζέλια άραιά, ή άγκινάρες βρασμένες και σοταρισμένες με βούτυρο.

Η άγκινάρες είναι από τής ωραιότερες σαλάτες τής εποχής. Τής σερβίρετε με αύγά κρύα πηκτά κομμένα εις δύο. Τά νέα πουλιά επίσης τής εποχής είναι ώραία και υγιεινά. Έν γένει τήν άνοιξιν δέν πρέπει νά γίνεται μεγάλη χρήςις κρεάτων. Χορταρικά τής εποχής είναι τά κολοκυθάκια, τά όποια δέν είναι: μέν θρεπτικά, είναι όμως έλαφρά, εύπεπτα και εύκοιλια. Ως φριτούρα, παστρεμένα άπ' έξω, κομμένα εις στενές λουρίδες βουτηγμένες εις άλευρι και βρατμένα μέσα εις άφθονον πάχος είναι ώραία γαρνιτούρα για ψητά. Τά σχίζετε επίσης εις δύο, τά σκάπτετε όλίγο, τά σκεπάζετε με ψητό κρύο κομμένο κημά και με σάλτσα bechamel, όπως έγράψαμεν για τής άγκινάρες. Γίνονται ώραία.

Τό μαϊάτικο ψάρι είναι επίσης πιάτο από τά καλύτερα τής εποχής. Τό κόπτετε εις κομμάτια, τό άφινετε νά μαριναρισθή μέσα εις λάδι, λεμόνι, μαϊντανό, καρότο, σκόρδο και δάφνη. Έπειτα τό περνάτε εις τά σουβλάκια και τό ψήνετε. Έτοιμάζετε σάλτσα με λάδι, λεμόνι, μουστάρδα και μαϊντανό. Σερβίρετε και γαρνίρετε με καρδιάς μαρουλιών.

Τηγανητό τό μαϊάτικο είναι επίσης ώραϊον. Τό χωρίζετε εις φιλέτα από τά μεγάλα άγκάθια του. Τό βάζετε νά πάρη μίαν βράσιν, τό άλατίζετε, τό βουτάτε εις αύγό κτυπημένο, τό περνάτε εις φαρίνα εύρωπαϊκή και τό τηγανίζετε μέσα εις άφθονο βούτυρο. Τό σερβίρετε με καρδιάς μαρουλιών. Τά πορτοκάλια είναι εις τήν δόξαν των. Μήν τά τρώγετε μετά τό φαγητόν. Δυσκολεύουν τήν χώνευσιν. Τρώγετέ τα ως όρεκτικά, ή και τό πρωί νηστικά είναι υγιεινότατα και ώφέλιμα εις τό αίμα.

Γλύκισμα τραπεζιού από πορτοκάλια. Τά καθαρίζετε, τά χωρίζετε εις σκελίδες, άφαιρείτε κουκούτσια και πετσιά. Έχετε σιρόπι από ζάχαριν, τά αφήνετε μέσα όλίγον. Έχετε έτοιμον χηλό με αύγό και φαρίνα, τά βουτάτε, τά τηγανίζετε με φρέσκο βούτυρο, τά περιχύνετε με τό σιρόπι, τό όποϊον έχετε δέσει περισσότερον άφού προσθέτετε και τόν χυμόν τριών πορτοκαλιών.

Γλυκό πορτοκάλια. Τά πλύνετε και τά βράζετε όλόκληρα. Τους αλλάζετε νερό και τά ξαναβράζετε έως ότου τρυπιέται με καρφίτσαν τό φλούδι των. Τότε τά ρίπτετε εις κρύο νερό, και έτοιμάζετε σιρόπι δεμένο. Βγάζετε τά πορτοκάλια από τό κρύο νερό, τά στίβετε όλίγο και τά κόπτετε εις όκτώ κομμάτια. Τά βάζετε εις ένα βάζο και τους χύνετε τό σιρόπι κρύο. Τά αφήνετε 24 ώρας, τά βγάζετε από τό σιρόπι, προσθέτετε ζάχαρη και τό ξαναβράζετε ως πού νά δέση. Άμα κρυώση τό χύνετε πάλιν εις τά πορτοκάλια σας. Τούτο έπαναλαμβάνετε τρεις ήμέρες. Τήν τελευταίαν ρίπτετε τά πορτοκάλια μέσα εις τό βράζον και καλοδεμένο σιρόπι και τά σερβίρετε.

ΤΗΣ ΠΟΥΔΡΕΣ ΣΑΣ, τής κρέμ. σιμόν, τά άρώματα, τά σαπούνια και τας δροσιστικας σκευασίας του δερματος προμηθεύεσθε από τό επί τής οδου Σταδίου, αριθ. 42, μυροπωλεϊον του κ. Μπαχαρία. Έχει θαυμασίαν συλλογήν από καλλυντικά του δερματος, σκευασίας δια τά μαλλιά, άρώματα δε έκλεκτότατα εις τιμάς άσυναγωνίστους.

Η « Έφημερίς των Κυριών » συνιστά θερμότατα τό μυροπωλεϊον τουτο, εις τό όποϊον πωλούνται και όλα τά είδη τής τουαλέττας μιās κυρίας.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΝ

Συνάλλαγμα.—Πιστωτικαί επιστολαί.—Εισπράξεις.—Δάνεια επί ενεχύρω χρεωγράφων — Άγγραπωλησίαι χρεωγράφων.—Προεξοφλήσεις.—Φύλαξις χρεωγράφων και τιμαλφών.

TAMIEYTHPION MEΧΡΙ 5,000 ΔΡ.

4 0/0 εις α'. ζήτησιν. — 5 0/0 έν έτος.

Τόκοι καταθέσεων :

Δια καταθέσεις άποδοτέας εις πρώτην ζήτησιν	3 1/2 0/0	έτησίως
» » » μετά τρεις μήνας	4 0/0	»
» » » μετά έξ μήνας	4 1/4 0/0	»
» » » μετά έν έτος	4 1/2 0/0	»
» » » μετά δύο έτη	5 0/0	»
» » » μετά τρία έτη και άνω	5 1/2 0/0	»
» » εις χρυσόν 1/2 0/0	ολιγώτερον.	

ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

1) Εισαγωγή και έξαγωγή έμπορευμάτων επί προμηθεία.—2) Γενικόν Πρακτορείον Γαλλικής Άσφαλιστικής Έταιρίας ΦΟΙΝΙΞ Πυρός και Ζωής.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ

1) Εισπράξεις ένοικίων.—2) Διχθείσεις περιουσιών.—3) Έκτέλεσις διαθηκών.—4) Γνωμοδοτήσεις και συντάξεις συμβολαίων.